

VIENYBE LIETUVNIKŲ

Literatūros, mokslo ir politikos sanvaitinis laikraštis.

Nr. 23.

Plymouth, Pa., d. 16 Liepos (July) 1902 m.
ENTERED AS SECOND CLASS MATTER AT THE POST OFFICE AT PLYMOUTH, PA.,

Metas XVII.

Raszant apie permainymą adreso
butinai reikia atsiųsti ir senąjį adresą.
Dėl norinczių pamatyti mūsų
aikrasztį siūncziame vieną numerį
dykai. Prenumerata turi būti iš-
virszaus apmokėta.

THE WEEKLY

Vienybe Lietuvnikų

APPEARING EVERY WEDNESDAY

The only Lithuanian "NEWSPAPER"
in PLYMOUTH, PA. Represents the
interest of more than 300,000 Lithu-
anians in the United States. Subscrip-
tion only Two Dollars per year.

RATES OF ADVERTISING.

ONE LINE ONCE \$0.25
ONE INCH ONCE \$1.00
ONE INCH, ONE YEAR \$10.00
all communications must be addressed

J. J. Paeksztis & CO. Plymouth, Pa.,
The Printing Office of "Vienybe
Lietuvnikų" executes the cheapest,
promptest and most correct printing
in lithuanian language:

Job Printing in all modern languages.

Vienybe Lietuvnikų

Iszeina kožną Seredą, Plymouthe

KASZTUOJA.

ANT METU AMERIKOJE.... \$2.00
I UZMARE..... \$3.00

APGARSINIMAI.

Colis apgarsinimo ant metų \$10.00
Viena eilutė smulkiom raidėms 25c.
Už colį vieną sykį garsinant \$1.00
Pajieszkvojimai: už vieną sykį 50c
Da sykius garsinant 75c
Tris sykius (už vieną dolerį) \$1.00
Pinigai kitatp nesišnczią, kaip tik per
MONY ORDER, na registravotose gromatose
ant szito antraszio:

J. J. Paeksztis & CO.

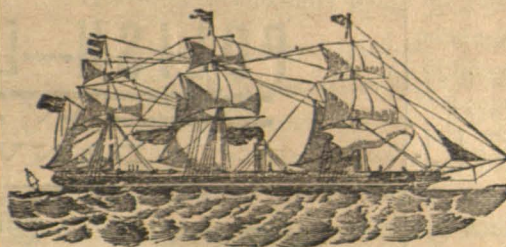
224 East Main Str.,

Plymouth, Pa.

Dudas ir Romanaukas!

Nauja Lietuviška Karčiama N. W. Cor. S.
2nd ir Carpenter str. Philadelphia Pa.

Užlaikom ko puikiausius gerimus, szalta Alų,
Dektinę, Vyną, ir Havanos cigarus, prietam yra
visoki užkandžiai ant stalo per visas dienas. Kiek-
vienas už šes randa čia szirdines priemimas. to-
47

Neikite pas svetimą, bet pas
V. G. Sava
„Saloon“ 13 S. Canal street,
WILKES-BARRE, PA.
Puiki degtinė ir alus! kvie-
ciam lietuvius.

Čia gausi pigianetas laivakortes ir
pigiai nusiųsi pinigų ir visas svieto
dalis.

Garsingas akuszieris

ir Specialistas

moterų ir vaikų ligose,

DR. S. E. FEINBERG,

pagarsėjęs jau nuo 15 metų
mūsų mieste, nuo 1 Lie-
pos maino savo vietą.

Szimty-szimtai ligonių atras jo na-
muose, tamtyčia įtaisytoje labora-
torijoje.

437 Adams Ave.

Vine st. kertė,

prieszais vokiszkają bazynczią, kap
ir visada, tikrą rodą ir pagelbą.

DR. FEINBERG YPATINGAI

.....GYDO.....

Ausų, nosies ir akių ligas,

Vaikų ligas,

Teipgi moterų negales,

ypacz prigulincziąs prie akuszierijos
(gimdyvių negales).
Isztyrinėta akis tiems, kurie reikalauja
akiniu (akulioriu).

Galima užikti jį jo ofise kasdien
nuo 10 val. isz ryto, paskui
nuo 1 iki 3 val. popiet ir nuo
7 val. vakare.

Kas negalėtų pats atsilankyti pas
jį, tegul apraszio savo nedagalėjimus,
o gaus ant jų pedų tikrą rodą.

Dr. S. E. Feinberg,
437 Adams Ave., Scranton, Pa.

Pas dr. Feinbergą yra abu tele-
fonu, kuriais galima pakviesti jį pas
ligonius isz kiekvienos vietos.

Didele krautuve
IR KARZIAMA

Kas nori gero tavco gauti ir ska-
naus gėrymo ragaut, tegul atsilanko
pas **Joną Žukaucką**

Telefonas 309 — 2 S. S.
P. V. Obiecunas,
1118 Carson str. S S. PITTSBURG, PA.

Pardodu Laivakorte ant visokių linijų irsiun-
cziu pinigų ir visas dalis svieto. Dovernastie
(pavedimus rasztu) atlikimui reikalų su Maska-
lijos valdzia. Iezmainau visokius pinigų ont
amerikoniezkių ir t. Darau apsergėlimus nuo
ugnies (Fire Insurance) ant visokių daiktų. Jeigu
kurį atkeliausį užlaikytų kastlegarnėje, tegul
szaukiaisi prie mane, o az jį iszliuosiu.
Lietuviai kreipkitės pas savo tautietį, o bū-
tė szganėdinti.

RECEPTAI.

Kožnot gerol aptiekoje gaus re-
tas-tikras gyduoles, jeigu turėj
gerą receptą. Mes parduo-
dame receptus gydymui vi-
sokių ligų ir kitokius para-
szytus geriausiu daktarų
sviete. Paraszki atszkiai tik-
krą vardą ligos angliszkoj
arba lotyniszkoj kalboje,
receptą raszki lietuvi žy-
kal: kiek turi metų ligo-
nis, vyras ar moteris? su
tuom rasztu atsiusk mu-
mis vieną dolerį, o aptu-
rosi receptą. Norėdame
apie ką pasiklausti, at-
siusk mums už 2c. dėl
atsakymo.

Adrisuok sziteip:

GLOBE FORMULA, CO.
Detroit Mich., U. S. A.

Daugiau kaip
30 metus iszmegetas!
Dr. RICHTERO
wisam swietui zinomas
"ANKER" (Inkarinis)
PAIN EXPELLER.
yra geriausia gyduole nuo
Rheumatizmo,
Neuralgijos, Sausgelos,
Sirenu Skaudejimo ir tt.
ir wisoku Rheumatiszku
skaudejimu.
uz 25c. ir 50c. pas wisus
aptiekorius arba pas
F. A. Richter & Co.,
215 Pearl Street,
New York.

Mėsinyczia
Gabrio J. Miliaus,

Užlaiko kasdien szviežią mėsą, kiau-
liena, versziena, jautiena, avincziena,
kumpiai szvieži rudyti, deszrų visokių
galima gauti dideliam pasirinkime.

teipogi užlaikau mil-
tų, cukriaus, kavos,
arbatos, žuvų, silkių,
surio ir visko kas tikt
yra reikalinga žmogui dėl maisto ir
už pgesę prekę nei kaip pas kitus
visi pas **G. J. Miliu,**

220 E. Main Street,
PLYMOUTH, PA.

Telefonas 352 Plymouth.

Daktarka.
Johanna Želviene.

Vienintėlė lietuviszka daktarka
gydo visokias ligas. Offisas ir gy-
venimas: ant kampo Centre Ave. ir
Church ulyezių. PLYMOUTH, PA.

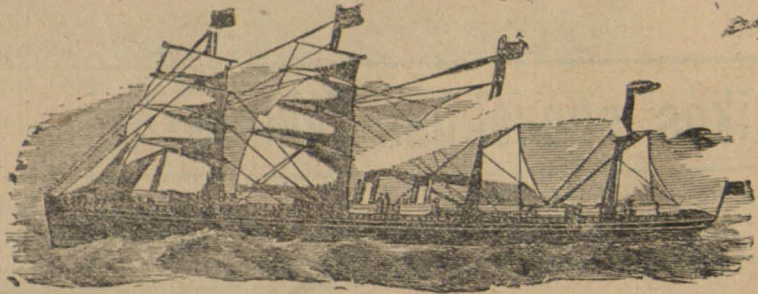
Offisas { nu 7 iki 9 ryto,
nu 12 iki 1 po piet,
etidarytas { nu 6 iki 8 vakaro.

Priima į savo namus ant tamtikro
laiko gimdyves (moteris palage) ir su-

Max Kobre

Litewski i Polski BANK

40 Canal Str.,—142 Division Str., New York
Filija 81 Grand st. Brooklyn, N. Y.

I rieteliai! dūdu jums žinia, kad mes pardūdam Szifkortes ant visų greičiausių laivų už pigiausią prekę. Esu užtvirtintu agentu ant linijų North German Lloyd Bremeno; Hamburg Amerikan Line Hamburgo; Red Star Line, Antverpo ir Nitherlands Lines Roterdamo. Siuncziamė pinigų, kuriūs jusų prieteliai gauna į 15 dienų. Musų kantorėje galite susišnekėti lietuvizškai ir lenkiskai. Ateikite ir persiliudikite, kad mes per £2 metus su kožu apsiėjome teisingai. Teiposgi pardūdame tikičius ant visų geležinkelių Amerikoje ir Europoje.

Duodam žinoti kad mes priimam pinigus į depositą bankos ir mokam po 3½ procentus ant metų. Procentą tik tą mokam nuo 50 dolerių ir višaus, ale kad buva padėti ne mažiau kaip 6 mėnesius. Padėti ir izimti gali kožną dieną nuo 9 ryto iki 2 po pietų, ir nuo 4 iki 8 val. vakare.

Boston Shoe Store

26 E. Main st. PLYMOUTH, PA.

Mes katik gavome švėtlezių pavasarinų czeve rykų vyrlezkų, moterlezkų ir vaikų, visi yra Juni jos darbo, parduodame už visai pigę prekę. Tei posgi czevėrykus dirbame ir ant apstelevimo. Ateik ir pamėgink, o busi užganėdintas.

Pirmutine lietuvizka karczema Czapliko ir Orlinsko,

117, 119 ir 121 A. str., SO. BOSTON, MASS.
Užlaikome geriausią alų, degtinę ir cigarus, ir teipgi euteikiamė draugiską rodą visokiuose rei kaluose.

W. SŁOMINSKA,

679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.

Mano Dirbtuve tapo Apdovanota

DWIEMS MEDALIAIS

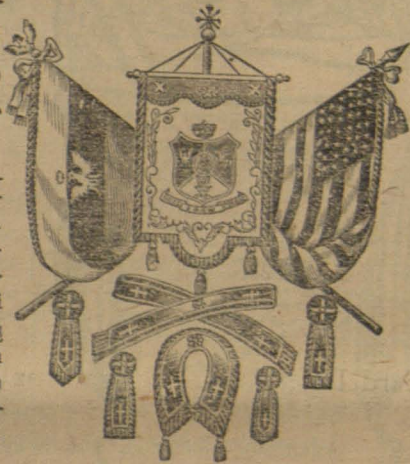
ant Kosciuszkos Parodos už rupestingą, teisingą ir artistiską izdiroimą.

KARUNŲ, SZARPU, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARSZALKINIŲ LAZDŲ ir tt.

Turiu už garbę apreikszti guodiniems Kunigams ir guodotin. Draugystėms, kad asz dirbu visus augszciaus paminėtus daigtus Pigiausei, Teisingiausei ir Geriausei, nes per 30 metų užsiimdama izdirbimais įgijau geriausę praktikę ir dėl to galiu viską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone
W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

Skaityk su atyda!

Pirmas Lietuvizkas **BRANDAS** Suvienytose Valstijose Sziaurinė Amerikos, kuriame izdirba geriausę ALŲ PORTERĮ ir ELIŲ.

Nes yra daromas izz grynų javų ir geriausių apfinių, norint ir geriant truputį užsilinksmini bet galvos neskauda, nes jame nėra jokių primaiszytų kvarbų nė proszkų.

Todėlgi perkantieji ir pardavėjai (karcziarnikaj) visadcs reikalaukite Lietuvizsko

alaus: — viena jog yra geriausias alus, o antra teip darydami suszelpsite savo Vientauczius lietuvius.

alaus: — viena jog yra geriausias alus, o antra teip darydami suszelpsite savo Vientauczius lietuvius.

POLISH--LITHUANIAN BREWING CO.

DANVILLE, PENN., A.

Office: 313 Bedford Ave. Broadway & South 8-th st.

Geriausę gyduolę ant sudrutinimo ir atanginimo plaukų.

Sulaiko slinkimą plaukų trumpam laikia vietoj szpuolusių atauga nauji plaukai; praszalina visoki necisztą sistemą kaip tai: pleiskaną, dedervinę, niežus papuckus ir stabdo galvos skaudėjimą. Jeigu užtėmijotė savo plaukų slinkimą, umai atsiszaukita o gazytai pagelbą ant sulaiikymo trumpam laikia. Kurie vartojo ant savo galvų plykų ir persitikrino, kad užzle plaukai ir paliudyjimą duoda į visą "Publika".

[Temykite: kad szijų gyduolių negalima gaut kitur, tik izz mūsų firmos szioncziam.]

Norinti gauti visą rodą, apraszkyk padėjimą savo plaukų: kokia piezastis yra. Rodą ir visą informaciją gausite dykai Adresuokit visad sziteip:

J. M. BRUNDZA, Chemist.
NEW YORK & BROOKLYN.

Paveikslas Dr. V. Kudirkos.

Didumo — 19 colių ploczio, 24 colių augszcio, ant puikius popieros, su prisiuntimu 30 ct. Gaunamas „Vienybės“ redakcijoj.

Szitas paveikslas tojo mūsų užsi-tarnavusio tautieczio privalo rastisi kiekvieno lietuvio namuose kaipo papuoszimas ir atminimas, kad tasai tautietis per visą savo gyvenimą truse ant naudos savo tautieczijų ir tėvynės.

Apszvieta ir Mckslas už pigiausę prekę.

Biblija arba Rasztas Szventas Seno ir Naujo Testamento, vokiszkas drukas, puikiame apdare \$5.00
Naujas Testamentas, lietuvizkas drukas, puikiame apdare \$1.00
Budą Doro Pasilinksminimo Laisvose Velandose \$1.00
Lietuvizkas laikrasztis, nedėlis, ant pusės meto \$1.00
Kaip matote, viskas sykiu kasztuoja \$8.00, bet dabartės atiduodu tą viską draugia kaip yra augszciaus minėta, tiktai už \$5.00. Skyrium neparduodu nieko izz szito suraszto, kaip tiktai keturis dalykus draugia.

PASARGA: Laikrasztis ant pusės meto duodu viena izz szitu trijų: 1 Vienybą Lietuvnikų, 2 Lietuva Kožnas pirkėjas szios mano ofertos, turi tiešą pasiekiti ean viena izz augszciaus minėtu laikraszčių ir sykiu su steliunku tur dāneszt man laikraszcieio vārdą.

Kas nenori arba negali atsinešti pilnos sumos pinigų t y. \$5.00 sykiu su steliunku, tas tegul szunczia \$1.00, bet nemažians, o kitus \$4.00 dāmekis ant expreso priimdamas pirkinį. O jeigu kas neszisitenka izzduoti \$5.00 ant karto, tas tegul susideda su drangu per pusę, o abudu dāziangels pasl nandoje izz szites mato ofertos.

Lietuviai, naudokitės izz szitos teip gausios progos, nes szia oferta padarian tiktai vien dēlei jusų labo ir tiktai art trumpo laiko.

Pingus reikia einsti per Money Order. arba registravotoj gromatol. Adresuokite sziteip: M. Mockus, Bx 54, Detroit, Mich

„Vienybės“ redakciją telefonas (PEOPLE'S telephone) 7145.

PERŽVALGA.

— Berlyno laikra-zeziuose buvo apraszytas stacziai neįtikėtinas atsitikimas: buk rusiskiki žandarai, atvykę per rubėzių į Prusų Lietuvos vietą „Bajorus“, lydimi prusiszko žandaro, darė kratas tuluose gyvenimuose, įieszkodami uždraustų rasztų. Kad yra slaptas sutarimas tarp rusiszkos ir prusiszkos policijos, o lygiai ir tarp abiejų prokuratorijų, — tas yra gerai žinoma; bet kad svetimi žandarai turėtų tiesą daryti vieszai kratas ne savo žemėje — tai yra negirdėtas daigtas. Vienog... gal tokia dabar gadynė, kad žandarai visur ir visada yra pilnais vieszpacziais.

— Vladivostoke (pacziam Rytinės Siberijos krasztu) sudėgė vasario mėnesij katalikiszka bažnyčia; buvęs tų prabaszcziū lenkiszkas kunigas Spieganowicz pametė parapijonus nelaimėje ant Dievo valios ir iszvažiavo kitur. Į jo vietą apie velykas atvyko kunigas Petras Bulvyčius, kurs pradėjo rupintis apie atstatymą bažnyczios, o tuotarpu įtaisė koplyczaitę. Kun. P. Bulvyčius paeina isz Bartininkų, Vilkaviszchio pavieta; besimokindamas Seinų seminarijoje, jis užtraukė ant savęs žandarų akį, o kada buvo įsiszventinęs, jį suėmė ir laikė tula laiką Kalvarijos kalėjime (kunigą nevalia laikyti paprastam kalėjime, bet žandarai teisinosi, kad P. Bulvyčius apkaltintas dar kaipo klierikas). Paskui caras paskyrė kun. Bulvyčiui isztrėmimą į gilesnę Rusiją; jis savo noru nukeliavo į tolymą Siberiją, idant neszti apieistiems žmonėms suraminimą. Buvo apsigyvenęs Blahovieszczenske, o dabar persikėlė į Vladivostoką. Kun. Bulvyčius — tai viena isz szviesesnių ypatų mūsų kunigijos tarpe.

— Daktaras philosophijos

V. Gaigalas, kuris dabar užima prabaszcziaus vietą Priekulėje. Prusų Lietuvoje, yra užnang sutaisyti S. Daukanto kalbožodyną. Gausiausia medegam moksliszkam veikalui atsirastų Daukanto „Lietuvos Istorijoje“. Bet ta „Istorija“, iszleista 1893 m. J. Pauksczchio, yra nuraszyta isz originalo net szeszlių ypatų; todėl, be abejonės, įsiskverbė nemažai paklydimų ir nukrypimų nuo originalo, — kas jau buvo mūsų literaturoje nurodoma.

— Lietuvių-socialistų kuopa Chicagoje iszleido birželio mėnesyje pirmą neperiodiszko darbininkų laikraszcchio numerį: jo vardas „Darbininkas“; pirmam numeryje yra 32 puslapiai yvairaus turinio rasztų. Redakcijos adresas: 3238 S. Halsted str., Chicago, Ill. Kas norėtų prisidėti prie iszleidimo „Darbininko“, tesikreipia prie A. Lelio, 924 33-rd str., Chicago, Ill.

Isz Lietuvos.

Krakiai (Kauno pav.). 27 dieną Vasario mėnesio pasitarė mūsų daktaras Felicijonas Jakubovskis, užsikrėtęs nuoligonų sziltine. Suprato jis priedermes tėvynės sunaus. Neiszvežė savo jaunų spēkų nė į Rusiją, nė į didelius miestus, pasidalindamas sąžiniszka su žmonėmis ta szviesa, kurią per mokslus įgijo. Didžturcziniui ar vargdieniui lygiai tarnaudavo, dar paskutinį suszelpdamas ne vien patarme ir paguoda, bet dažnai ir skatiku. Praszomas ir ant tautiszkių reikalų negailėdavos. Nors 16 metų jau darbavos, bet turtų nesusikrovė. Paliko mažą sunelį, kurio auklėjimui aplinkiniai didžturcziai sudėjo kelis tukstanczius per pat laidotuves.

Tos laidotuvės geriausiai taria apie a. a. daktaro darbus. Žmonių susirinko tiek, kiek

ir per didžiausius atlaidus ne pamatysi. Ponai pargabeno isz miestų puikius vainikuvelionies kapo papuoszimu Sodiecziai, tai pamatę, neapsleido ponams. Supynė milžiniszką vainiką isz aglių szakų. o kaspino ant greitųjų negavė niekur pirkti, suriszto vainiką puikia, didele, szilkinė skepe ta, vienos solietės paaukauta. Didumu ir savo nepaprastumtas vainikas visų akis ant savęs atkreipė.

Įdėję velionį į duobę, ponai įmetė po saujelę žemės ant grabo ir ėmė reikalauti lopetų užkasimui duobės. Tada minia žmonių, it vienas balsas, suszuko: „Nereikia lopetų! Mes savo tėvui savo rankomis kapą supilsime!“... ir ėmė byrėti ant grabo a. a. F. Jakubovskio szuszalę žemės grumstai, ne viena karszta aszara aplaistyti.

Ilsėkis, broli! Likimas užgesino tavyje mažą, bet aiszkių žiburėlį... ir gryną, visiems vargams prijauczianczą szirdį, kurių teip mažai telieka!...

rs.

(Isz „Varpo“)

Valsczionių tiesos. Griszkabudis (Naumieszcchio pav.). Buvo jau raszyta apie vaidus tarp Griszkabudžio valsczionių ir vietinės administracijos laike rinkimo vaito. Policija isz visos minios tų pasiprieszinusių valdziai valsczionių nurodė kalcziausiais tryliką, kurie po ilgo tyrinėjimo tapo atiduoti po sudu. Sudyjo juos Suvalkų „okružnas“ sudas pereitą vasarą ir nusprendė į „aresztantų rotas“ (su atėmimu tulu tiesų), kaip antai:

Margaitį Petrą isz Žardelių ant 1 metų ir 2 mėn.; Szvedą Griszkabudžio ir Unguraitį Barzdų teipgi ant 1 m. ir 2 mėn., paskui Joną Žukaitį isz Žardelių, jo sunų Joną isz Bliuviszkių, Balnių — Stuguczių, Masteiką — Rygiszkių,

Jul. Strimatį — Griszkabudžio, Gustainį — Bliuviszkių, Kroną — Bliuviszkių, Redaitį — Mureikų, Dubininką — Bliuviszkių — visus szituos ant 1 metų, Opanavicziaųgi, buvusį valszcziaus rasztininką ant 1½ metų. — Liudininkais prieszais juos buvo szitie: žemskių starsza — Strokin, mažesnysis žemskis, pavieto virszininko sekretorius Granacki, nudrėbtasis tuolaik vaitas Urbanaviczia ir buvęs jo pagelbininkas jo svainis Raulinaitis. Tai gi visa szita, tiesiog sakant, vagių gauja visomis pajiegomis stengėsi parodyti ant minėtų valsczionių kuonobiauriausiai, idant atkersztyti už vieną isztų szelmių, savo draugą Ragą, pavarytą nuo vaitystės. Sudas iszvien su valdzia kuondrucziausiai laikėsi už szelmius ir pasistengė tuos nekaltus žmones nubauti pagal asztriausią įstatymą. Laike bylos pats sudo prokuroras buk teip pasakęs: „jeigu jus sziądien nenubausti arba paskirti jums visai lengvą bausmę, tai jūs kitąkart butumėt dar drąsesni ir visai žmogzudiszka užpultumėt“....

Tai-gi isz paties prokuroro zodžių gali na suprast, jog asztriai juos nubaudė tik dėlto, kad jie, kitąkart arba ir kiti jų draugai kitąkart neiszdrįstų prieszintis nors ir biauriausiems valdzios užmanymams. Apkaltintieji isz savo pusės turėjo gana daug liudininkų, bet sudas visai mažai ką paisesė, kas ką liudyjo ant jų naudos. Juosius gynė neprisiekęs advokatas žydėlis Gordon, kuris buk daug pagadinęs jų reikalą; tas žydėlis vis juos ramino, jog tai niekniekis, jog ir be advokato juos sudas pateisintų, — ypacziai girdėdamas, kad jie eimanoja samdytis garsesnį advokatą. Žinomas daigtas, žmonės jam užtikėjo, neturėjo tarp savęs gero sutarimo, tuli norėjo, kad tik pi-

giaus tas dalykas apsieitų, o pagalios ir pats žydėlis iš jų ištraukė gana daug. Toliaus jie padavė apeliaciją į palatą, vienog palata patvirtino sudonų sprendimą, nežiurint ant to, kad ir advokatą garsų turėjo pasisamdę Varszavoje.

Paskui jie davė kasaciją į Senatą, bet neseniai sulaukė žinią nuo savo advokato, jog Senatas ir gi neatmainęs nusprendimo. Tuli jau pasiuntė praszymus ant Augszciausio vardo. Matote, kas tai yra valsezionų tiesa išsirinkti norimą vaitą, sudžią ar lovininką, kaip už tą tiesą turi sunkiai kentėti, jeigu pasiremdami ant jos valsezionys drįsta prieszintis nors tokiam pavieto virszininkui, t. y. jo sauvalei.

Tt.

(Iš „Ukininko“)

Nubaudė rakalį.

Kaip jau buvo raszyta, Vilniaus gubernatorius von-Wahl liepė nuplakti 36 darbininkus, suimtus Vilniuje, apvaikszciojant gegužinę darbininkų szventę; visa tų darbininkų kaltė buvo ta, jog jie vaiksztinėjo su paroda miesto gatvėmis. Kiekvienam darbininkui buvo paskirta gauti tiek kirčių, kiek turėjo metų; dėl viso-ko, buvo pristatytas miesto daktaras N. Michailov, maskolius, daboti, ar gali plakamasis atkelti visus smugius, kad tarpais ne per anksti išvarytų iš žmogaus paskutinį kvapą. Drs Michailov su pasigėrėjimu pildė rakalio pareigą ir nė vienos ryksztės „kaltininkams“ nedovanojo; jei kuris, ne viską gavęs, apalpdavo, tai daktaras duodavo atsigauti ir tada vėl plakė iki paskirtam skaitliui. Vienog, jei pasitaikė darbininkas — burliokas, tai nė von-Wahl, nė Michailov tokio neplakė.

Vėliaus, buvo policijos atbugdinti į Vilnių 18 kaimiečių, kurie turėjo nesutikimus su maskolizsku dvarponiu Bu-

turlinu ir už pasiprieszinimą tokiam „ponui“ tapo suaresztuoti. Gubernatorius von-Wahl liepė tuos žmones nuplakti ryksztėmis, o paskui sutupdė į kalėjimą. Ir čia dras Michailov pildė rakalio priderystes.

Vienog, už tokį tarnavimą budeliui von-Wahlui Michailov gavo priderantį atlyginimą. Tula dieną jį pakvietė neva pas esancžią pavojuje gimdyvę; Michailov pareikalavo 40 rub. ir jam buvo prižadėta tiek duoti. Michailov sėdo į karietą ir jį nuvezė į kokius nepažįstamus namus; jį pasitiko keletas jaunų vyrų, apsiredziusių ant nepažintinos, ir nuvedė į užpakalinį kambarį, labai lipszniai paprasžė nusimesti drabužius. Michailov, nesuprasdams iš pradžių, kas dėsis, ėmė burnyti; tada tie nepažįstami vyrai padėjo jam nusirengti iki nuogam kunui, gražiai paguldė ir viens iš tų vyrų įkrėtė Michailovui penkiasdeszimts gerų rykszczių. Tarp tų nepažįstamųjų buvo teipgi daktaras, kuris, kas deszimtis kirzczių, cziupinėjo jam gyvagyslę, kad patirti, ar gali atlaikyti visą pusiauszimtį. Michailov atlaikė visą tą porciją, kurią jis mėgdavo skirti darbininkams.

Tie nepažįstamieji vyrai žadėjo daktarui Michailovui sugražinti jam kitą sykį visus tuos „vaistus“, kuriuos jis bus paskyręs „kaltininkams“.

Po to visko, drą Michailovą, pusiau apmerdėjusį, nuvezė atgal pas jo namus ir pametė ant durų slenksczio.

Teip tad budelis von-Wahl liko be „savo“ daktaro, nes nėjoks kitas daktaras neapsiėmė buti rakaliu.

O reikia žinoti, kad tasai drs Michailov, baigęs mokslą kariszkoje medicinzkoje akademijoje Petropilėje, nors dar nesenas žmogus, labai maskolijų valdžios išaugszintintas ir užima net keletą vietų; jis yra

„miestizsku“ daktaru antram Vilniaus miestadalyj, eksperimentu į Vilniaus miesto kareivystės komisiją (voinskoje prisustvije), daktaru prie vidutinės chemiszkos-techniszkos mokslo Vilniuje, mokinioju mielaszirdystės seserų kursuose prie „Raudonojo Kryžiaus“ ir, ant galo, daktaru mergaiczzių prieglaudoje, vadinamoje „Szostakovskoja“.

Tokiems sznipukams ir rakaliams, kaip Michailov, geriausiai Rusijoje sekasi, kad tuotarpu musiszkiei mokslo vyrai turi badą kęsti arba jieszkoti vietų tolymoje Sibėrijoje ar vidurinės Azijos pustynėse.

Prie szito atsitikimo galime praneszti, kad Vilniaus budelis, generolas von-Wahl, turėjo pabėgti iš Vilniaus ir vargiai kada čia sugrįsz. Tuotarpu officijaliszcai jis gavo nuo caro „urliopą“ ant szeszių sąvaiczzių — „važiuot į užrubežą gelbėti sveikatą“.

Greicziaus von-Wahl išbėgo, gelbėdamas gyvastį, nes socialdemokratizskoji partija Vilniuje išleido atsiliepimą, kuriame atvirai sako: „yra kraujalakės bestijos, yra prakaitos gyvatės, kurios viena savo gyvastim užgėdina žmonių. Lietuva yra perėjus baisius persekiojimus. Muravjovas-Korikas turėjo vertus sąvės pasekėjus. Dabar turime Wahlį-Skerdiką. Ginkimės! Kad valdžia užpuola ant mūsų su tokia smarkybe, pasirodykimė tikrais kovotojais, kurie moka atremti smugį, kurie už žudymą atsilygina žudymu!“

Kituos atsiszaukimuos buvo grasinama, kad von-Wahl'ui liekti gyventi jau ne dienas, bet tik valandas. Tada budelį apėmė tikra baimė: jis slapta išpleszkėjo į Petropilę pas carą, išprasžė nuo jo trumpą-paliuosavimą nuo tarnystės, pinigų ant kelionės ir ketina pasislėpti užrubežėje.

Net kiti augsztieji Vilniaus

valdininkai, nei-zskiriant nė pacių rusų, pradėjo sznairuoti į von-Wahl'į ir pametė su juo pažintį. Vyriausias kariumenės vadas Vilniaus apyruběje, generolas A. Gurczin, nepakvietė von-Wahl'io ant savo baliaus, — kas yra tokiuos atsitikimuose didžiausiu pažeminimu nekviestojo. Kitas generolas-rusas vieszai išvadino von-Wahl'į „podlec“ (niekszas).

Geriausias von-Wahl'io rakalis, drs Michailov, apie kurį augszciaus sakyta, kas-žin, ar pasiliks savo vietoje. Kada jis po to plakimo darbininkų buvo pasirodęs chemiszkoje-techniszkoje mokslinczijoje, tai mokintiniai ėmė szukauti: „szalin budeli, von kartuvininke!“ Michailov išzbėgo ir jau daugiau tų nesirodė, o mokintiniai nė nebuvo bausti už tai.

Išzleisdamas geriausią savo budelį von-Wahl'į neva „gydytis“, caras neužmirszo parasztyti ir vieszai pagarsinti padėkavonę už gerus ir „naudingus“ von-Wahl'io darbus.

Žandarai dabar dien-į-dieną slampinėja po Vilniaus karcziamas, nusimine, nuknabine nosis, ir maukia „riumoczku za riumoczkoį z horia“ (stiklelį po stiklelio iš gailesczio ir rupesczio), kad nemokėjo apsergėti budelį von-Wahl'į nuo Hirszo Lekerto kulų. Ir abelnai žandarai pajuto, kad jų vuoslė per menka, idant užėiti kelią socialistams.

Didysis straikas.

Szraikuotojai gavo jau ir skaityti, ir patys patirti, kaip kompanijos visokiais kreivais budais meluoja apie savo ir darbininkų padėjimą, idant apgauti visuomenę ir szraikuojauczius. Anglies carukai nuododa, kad jie nekalti, silpni ir juos skriaudžia darbininkų unija su savo vadovu Mitchel'iu. Kada tų užmėtinėjimų ir melagysczzių saikas persipildė,

unijos prezidentas J. Mitchell išleido straiko reikaluose viešą paaiskinimą ir atsakymą kompanijoms.

Tas atsiliepimas yra teip ilgas, jog negalima butų jį ištiesą patalpinti. Todėl paduosime čia tik svarbesnes vietas.

„Jei kas paklaustų, kodėl net iki šesztai straiko nedėliai negarsinome szito atsiliepimo, tai gana bus atsakyti, jog lenkėmės isztarti kokį žodį arba padaryti tokį žingsnį, kurie butų galėję apsunkinti sutarimą su kasyklių savininkais. Unija jieszkojo visokių kelių, visaip mėgino, kaip pridera padoriems ir tvarką mylinčiams žmonėms, idant nedaleisti pabaigtinai suardyti gero sutarimo ir sandaros su darbdaviais. Iki atsidėjome apszaukti straiką, visokiais keliais rupinomės, idant mūsų ginčas butų pavestas sutaikymo sudui. Tas viskas nerado nėjokio pritarimo pas kasyklių savininkus. Mums mėginant ramiai ir abiem pusėm pagabiai iszriszti nesusipratimus, kompanijos sakė vis vieną: „mes neturime su darbininkais nėjokios sznekos“. Toksai kompanijų pasiėlgimas aiszkiai parodė, jog joms angliakasių reikalavimai iszrodė visai neteisingais, ant nieko neparentais, ir neva darbininkai pakėlė straiką be jokio reikalo.

Tuotarpu, jau daugiau negu 25 metai, kaip kasyklių darbininkų padėjimas Pennsylvanijoje eina vis blogyn, nors turėtų eiti, pagal viską, geryn. Jų pelnas yra mažių-mažiausias, silyginus su visais kitais darbais per visą Suv. Valstijų plotį; o jų darbas visų-pavojingiausias, gyvenimas-gi ir užlaikymas daug brangesnis, negu kitose pramonės szakose.

Isz viso dirba kietosios anglies apyrbėje, Pennsylvanijoje, 147,500 žmonių. Jie gauna darbą daugiausiai ant 200 die-

nų per vienerius metus; už 10 valandų darbo jie gauna \$1,42 ant dienos; tada iszeina, jog angliakasio uždarbis nepasiekia nė \$300,00.

Teisybė, kad pirm dviejų metų kompanijos paaugsztino mokestis ant deszimos dalies (10 procentų); bet teip-gi aiszki teisybė, kad didesnė tos pakeltos mokesties dalis sugrižo paczioms kompanijoms, kaipo atpildymas už seniaus suvartotą paraką, apie kurį vis ėjo ginczas; toliaus-gi gyvenimas sziuos metuos pabrango ant 30 iki 40 procentų, o pelnas liek-ti tas pats, kurs buvo įstatytas 1900 m

Geležinkelių ir kasyklių prezidentai skundėsi visuomenei, kad 1901 m. iszdirbta anglies ant 12½ procentų mažiaus negu pirmiaus; tai, girdi, dėlto, jog unija duoda blogus darbininkus. Tacziaus, peržiūrėjus valdžios raportus, pasirodo aiszkiai, kad kompanijų atskaitos stacziai neteisingos ir melagingos.

Metų perbėgyje tarp 1890 iki 1900 ant kiekvieno darbininko iszpuldavo vidutiniai 182 dienos darbo per vienerius metus; ant kiekvieno darbininko pripuldavo 363 ir pusė tonos iszkastos anglies, arba per dieną darbininkas vidutiniai iszkasdavo dvi ir szesziolika szimtdalių tonos anglies; o 1901 m., kuriuos kapitalistai verke-apverkia, darbas ėjo 194 ir pusę dienos, kiekviena darbininkas vidutinaiprikasė po 475 ir pusę tonos, teip jog ant kiekvieno darbininko pripuolė į dieną dvi ir trisdeszintis szeszi szimtdaliai tonos anglies. Kitais žodžiais, 1901 m. darbininkas pristatydavo kasdien vieną penkdalį tonos daugiau, negu kitais metais, o per visus 1901 m. pristatė be mažo 112 tonų daugiau.

Kompanijos ginasi, kad jos negalėtų pakelti darbininkams mokestį, nepakėlę anglies prekės, ant ko rugotų visuomenė.

Teisybės tame yra tik tiek, jog visuomenė nuolat rugoja ant kelimo anglies prekės.

Isz officialiszkų praneszimų matyt, kad metų perbėgy tarp 1890 ir 1900 m. anglies tona buvo pardavinėjama ant vietos vidutiniai už \$1,48; tuotarpu 1901 m. tos prekės pakilo ant 31 procento, tai yra kuo ne ant treczios dalies, ir anglies tona buvo pardavinėjama po \$1,87. Kompanijų pelnas pakilo 1901 m. ant \$27,746,169.

Toiaus, pats kompanijos prezidentas Olyphant prisipažįsta, kad pakėlimas 1900 m. darbininkams mokesties ant vienos deszimos dalies padidino darbininko pelną ant 13 centų už toną; tuo pacziu tarp kompanijos užkėlė anglies prekę ant kiekvienos tonos po 39 centus, tai yra: straikas davė joms po 26 centus virszaus ant kiekvienos tonos.

Viena nedidelė, neprigulinti į trustą, kompanija, kuri valdė tik tris kasykles, turėjo augszcziausiam Pennsylvanijos sude bylą; tų vienas isz kompanistų vieszai prisiekė, kad jis, kaipo užveisda, imdavo po 15 tukstanczių dolerių metinės algos ir kad tos tris kasyklės nuo 1890 iki 1894 m. davė kompanijai gryno pelno milijoną dolerių. — Čia pertrauksime prezidento Mitchellio atsiliepimą, atidėdami užbaigą į kitą numerį. Dabar pasakysime keletą žodžių apie straiko padėjimą.

Straikas eina kuonograziausiai ir laimikis bus, be abejonės, darbininkų pusėje, jei tik visi laikysis vienybėje iki pargalo. Nekurios kompanijos jau siulo 10 proc. mokesties virszaus, bet darbininkai nesi-duoda savę apgauti, suprasdami, kad tai yra tik vilbikis, idant pralaužti straikuojančių eiles.

Kitos didelės darbininkų organizacijos, kaip „National Garment Workers“, „American Federation of Labor“ ir

t.t. siulo angliakasių unijai pagelbą pinigais, bet prezidentas Mitchell tuotarpu padėkavojo už tai; jis sako, kad nė savo isztekliaus, ką unija turi, neprisieis iszbaigti, iki straikas bus laimėtas.

Dabar visi nekantriai laukia, kas atsitiks ant nacionaliszkos konvencijos Indianapolij, kuri renkasi ant 17 liepos dienos; tų susivažiuos 3,623 delegatai nuo visų vietiniųkuopų (locals).

Isz Amerikos.

Didelė szventė.

Ketvirtoji Liepos diena szvencziama Suvienytose Valstijose kasmet, kaipo atminimas iszsiliosavimo isz po svetimo jungo; vieton ką apvaikszczioti tą szventę rimtai, žmonisz-kai — amerikiecziai padaro isz jos kas-žin ką: nesvietiszki klyksmai, szaudymas, mėty-mas eksplioduojanczių prietaisų ir t.t. — vis tai iszrodo į pasiutėlių balių. Gerai dar butų, jei nuo to niekam nebūtų blogo; bet niekad tokia diena neapsieina be aukų. Pagal surinktas žinias, szitą „fort-dziulajų“ 31 žmogus neteko gyvasties, o 2649 suzeisti: vis tai isz didelio džiaugsmo. Isztikrųjų tą dieną reiktų vadinti gailesties diena.

Ar ne pramanyta?

Lenkiszkas laikrasztis „Dz. Tygodniowy“ paduoda isz Spring Valley, Ill., žinią apie pasikėsinimą ant lietuviszko kunigo Ambrazaiczio gyvasties. Aną nedėlią nežinia kas pristatė prie klebonijos sienos geležinę dudą, pilną gelžgalių; tų buvo įdėtas dinamitas, su kurio pagelba įvyko ekspliozija — teip smarki, jog geležies szmoteliai pramuszė kiau-rai sieną, keliais coliais augszcziaus galvos gulėjusio kunigo. Laikrasztis sako, kad tas atsitikimas turi priežastį kunigo vaiduose su tula parapijonų dalim.

Nenorėtume tikėti, kad lietuviai būtų dasileidę tokio biauraus darbo; isz kitos pusės, jei toji žinia teisinga, matome, kad laikyti žmones tamsybėje nėra naudinga: tos tamsybės vaisiai turkame—nors pasirodyti, tarpais visai netikėtai. Nedovanai priezodis sako: „velyt su iszmingingu pamest, negu su kvailu rast“.

Prigėrė.

Isz Detroit, Mich., raszo, kad 6 liepos prigėrė upėje Detroit lietuvis Jonas Linkaitis; jis buvo darbininku ant laivo.

Pikti senatoriai.

Senatorius Bailey isz Texas, užpykęs ant kito senatoriaus Beveridge isz Indiana už iszpeikimą jo kalbos, szoko ant pastarojo ir pagriebęs už kaklo, ėmė smaugti; kiti senatoriai vos atgynė. Tą dalyką norėjo už lėpt nuo visuomenės, tik prasžė Bailey, kad jis prisipažintų prieš senatą, jog neturėjo noro užsmaugti Beveridge. Bet piktasis senatorius pasirodė dideliu užovarta ir užsispyręs tvirtina, kad tikrai norėjęs užsmaugti Beveridge. Tokius yankiai vadina „ypatingo budo žmonėmis“.

Liuosas

balsavimas.

Numirus prezidentui McKinley, jo įpėdinis Roosevelt ir visi amerikiečiai labai gyvėvelionies valdymo būdą, visus jo pagelbininkus, ypacz ministrus, ir sakė, geresnių jau negalį nė buti. Vienog, iksziol Roosevelt spėjo permainingti beveik visus ministrus ir priartino tokius, kurie jam pilnai atsidadė. Kada dar bus rinkimai prezidento, o jau pradeda rupintis apie balsus. Izdo ministerijoje ministras Shaw sznipinėja, kokių nuomonių yra valdininkai; kas nežada duoti balso už Rooseveltą, tą ant jų pėdų pavaro isz vietos. Kaip priežastį atstatymo ministras Shaw paduoda tokią: „valdininkas, iszbuvęs tarnystėje 5 metus, jau niekam daugiau nevertas!“

Lavonu kalnai.

Ties Johnstown, Pa., 10 Liepos, tuoj po pusiaudienio, atsitiko Cambria Steel Company kasyklėje, vadinamoje Rolling Mill, ties Westmont Hill, baisi nelaimė. Tos kasyklės dalyje, vadinamoje „Klondike“, užsidegė gazai ir czia pat įvyko smarki eksplozija. Suėjusių į vidų darbininkų buvo per du szimtu, isz kurių mažai kas teiszliko gyvas.

Skaitytojas gali numonyti, koks verksmas, vaitojimas ir dejavimas pakilo tarp dviejų szimtų szeimynų, kada visi pamatė tą nelaimę.

Negyvėlių kunai guli kalnais ir pražuvusių paczios, vaikai, broliai, sesers ir giminės raudodami varto lavonus, kad atrasti savo artymiausiajį. Iki 13 Liepos surado 114 negyvėlių, bet jų dar bus į 50.

Baisu ir gėda žmonijai, kad keletas erkių įsigraužė į jos kuną ir naikina jį. Szita kasyklė dirba jau 50 metų ir uždirbo jos savininkams ne vieną deszimtį milijonų; bet kompanija nepakelia nė pirszo, kad apsaugoti darbininkų gyvastį. Johnstown'ą buvo isztikus didelė nelaimė 1889 m., kada miestą užliejo vandenys; tvanuose pražuvo 4000 žmonių, 2500 triobų, o pragaiszties buvo ant keleto milijonų. Nukeutėjo tik žmonės, o toji „Cambria Steel“ kompanija nuo tų metų trigubai padidino savo užsiėmimus ir dabar dirba tai kompanijai 8400 darbininkų. Ar nebuvo kompanijos priderystė apsaugoti szimtus žmonių nuo priepuolio? Jau nuo kiek laiko buvo užtėmyta, jog kasyklėje renkasi gazai, bet tai niekam nerupėjo, o pats darbininkas eina, kur jį varo. Ir sziądien kapitalistai mums tvirtina, kad darbininkui nereikia geresnio gyvenimo, kokį jis dabar turi. Tegul kiekvienas darbininkas dabar gerai pamislyja, ar rei-

kalingas buvo didysis angliakasių straikas, ir ar nereikia darbininkui laikytis iki paskutinių pajiegų, idant iszlaimėti sav sziokj—tokį pagerinimą, kaip darbe, teip ir gyvenime.

Isz lietuviszku dirvu Amerikoje

Waukegan, Ill. Czia lietuvių randasi arti trijų szimtų viengungių, per szimtą yra vedusių (ką gyvena szeimynomis). Czionykszcziai lietuviai nėra atsizymėję savo darbais ant lietuviszkos dirvos; bet kitataucziai lietuvius pažįsta ir lietuviais vadina.

Keli metai atgal czionykszcziai lietuviai kėlė protestus prieš miesto gaspadorių, kuriai buvo pavelyjęs vieszai karcziamininkams užlaikyti susidedancias merginas. Isz daugelio jaunų vaikinų tuli gavo lytiszkas ligas. Lietuviams užprotestavus, jau gėdinosi teip elgtis gaspadorius su karcziamininkais.

Besilankydamas svecziuose ketvirtą dieną liepos pas geros valios lietuvius, užsiminiau apie lietuviszkus kankintinius, kuriuos maskolių valdzia yra isztrėmus į Siberiją nekaltai, už tai, kad maloni savo kalboj kalbėti ir kokią knyga pasiskaityti. Ir dabar lietuvi, draž Roką Szliupą, isztrėmė ant vienerių metų į Siberiją, į Vladivostoką, kuris yra to lume nuo Kauno 10,3000 verstų; nuvažiavimas vandeniu ims artį pusę metų.

Lietuviai, linksmindamiesi gražiai, paaukavo Lietuvos kankintiniams po keletą centų.

Jeigu visi lietuviai teip elgtųsi, paaukaudami nors po kelis centus, tai kankintiniai baidu ne iszmirtų!

M. Valentekonis,	—25
M. Valentukonienė,	—25
M. Kairaitis,	—20
V. Urmanavyczia,	—10
Ona Urmanavycziutė,	—5
J. Paulauckas,	—5
V. Paulaukienė,	—5

Isztariu szirdingą acziu, kad broliai lietuviai neužmirsztamusų didziaviryų, kovojančių su despotiszka valdzia maskoliszku žandarų ir szeip visokių veidmainiszku sznipukų, kurie nenori, kad mes kalbame prigimta kalba lietuviszcai, o ne gudiszcai! Bet tie nedori žandarai ir tam panaszus judosziai *Meilės ir Vienybės, Mokslo ir Teisybės nepergalės!*
K. Rutkauckas.

Torrington, Conn. Apgailėtina, jog szito miestelio lietuviai, kaip apsiszvietimo, teip ir tautiszkuose reikaluose tuno dar toli užpakalyje atsilikę nuo savo tautiecių, kitose vietose apsigyvenusių. Beje, trejiems metams ankscziaus, buvo ir pas mus tartum pavarario vėjelis pakvipęs, o prie spindulių szviesos veikmės, žolelės buvo pradėję kvietkelius krauti. Bet užėjus audrai, viskas vėl sunyko ir dingo. Pirma buvo matyt czia žymus krutumas: susitvėrė 2 paszelpos ligoj draugystės: viena po vardu szv. Vincento — bažnytinė, antra — Algirdo — vi-suotina. Buvo renkami komitetai: tai rinkimui aukų ant Lietuvos parodos reikalų, tai suszelpimui kankintinių už lietuvių, patekusių į maskolius nagus ir tt. Bet, ant torringtoniecių nelaimės, su sykiu turėjo visi jų darbai susitrukdyti. Tai buvo darbas garsiojo Waterbury'o veikėjo ir nemenkiaus pažįstamo jo pagelbininko.

Vienog, yra ir dabar viltis, jog Torringtono lietuviai nepasiliks ant visada kitų mūsų brolių paniekai. Musų tėvėnė szaukiasi pagelbos! Ar gi mes pa iliksime kurcziais, kaip į grabą įdėti? Kilkim, kaip tas stebuklingas phoenix'as isz pelenų, gyvuokim ir darbuokimės.

Matome ir mūsų paczių gyvenimo reikaluose nemažas spragas; prigulekime kiekvie-

nas, jeigu ne daugiau, tai nors į vieną suszelpiamąją draugystę. Sztai Algirdo draugystėje yra numazinto įstojimo mokeskis iki vienam (\$1,00) dol. Nepraleiskit tos progos, nes tai neatsikartos.

22 d. birželio tapo sutverta ezia Susivienijimo Lietuvių Amerikoje kuopa — tai yra viena visų tvirciausia institucija, kuri užtikrina posmertinę savo sąnariams. Velytina, idant visi lietuviai prigulėtų į Susivienijimą.

Prigulėdami gi į T. M. D., dvasiskai suszelpsimė savo brolius, tėvynėje Lietuvoj gyvenancius. K.

Susivienijimo L. A. reikalai.

Sziuo praneszame visoms S. L. A. kuopoms, kad į vietą pasimirusio Juozo Gudaiczio, isz Plymouth, Pa., apiekuo kasos, paskyrėme p. K. Uniką isz Philadelphijos, kuris buvo apiekuo kasos praėjusį metą, ką sziuo pagarsiname.

M. Walentinavice, prez.

T. Astramskas, sekr.

T. Pauksztis, kasierius.

Waterbury, Conn. Isz ausz jau vasaros rytas; po vakarykszczio lietaus nuszvito visa mieli padangė. Vėjelis, prapnokdamas saulelės spindulius, sziltai puksznoja, skubindamas dziovinti jos pavirszį. Miskzai papurę ir papilkavę savo brangiais pumpurais. Paukszteliai, kiekvienas kito kiu balsu, gieda savo giesmę, garbina malonų vasaros kvepėjimą. Prie tokių linksmybių ir lietuviai su pilnoms ramumo szirdimis kiekvienas, kiek isz galėdami, bėga ir krata. 11 kuopa Susiv. L. A., ant savo susirinkimo, skaitė praėjusio XVII seimo nutarimus; ant kiekvieno veido lengvai gali patėmyti pilną sąnarių užsigandinimą ir dziaugsmą isz teip iszmingingai sutaisytų įstatymų. Vieni tik seimui linkėji-

mai parodo, kad Tautiszkas Susivienijimas eina savo keliu ir visiems yra malonus ir nėra nė mažiausios abejonės, kad prie jo riszis kiekvienas lietuvis. Dabar tarp Waterbury'o lietuvių jau mažai reik kam užsiminti: visi eina ir raszosi prie Susivienijimo. Paskutiniam laike po keletą prisiraszė prie mūsų kuopos suvirsz 30 naujų sąnarių. Mes turime dziaugtis, matydami savo Susivienijimą augte—augant. Ana, Mahanoy City tik tris sąnarius (tarp jų vieną „obivatelį“, o kitus du szejp žmones) prikalbino prie Rymo Katal. Susivienijimo, o prezidentas negali atsidsziaugti, raszydamas apie tai „Zvaigždėje“. Pas mus kiekvieną bertainį prisiraszo naujų 30–40 sąnarių be ypatingų prikalbinėjimų. Tas tai jau aiszkiai parodo, kad kur teisybė, tą ir Dievo padėjimas. Mūsų kuopa gavo nuo susivienijimo „Atekaitas“, kurias isz dalino savo sąnariams. Dabar kiekvienas mato visą stovį Susiv., o kas labiausiai — visus darbus ir nutarimus pereito XVII seimo. Isz to visi aiszkiai mato, kad ant Tautiszko Susivienijimo seimo viskas buvo daryta vieszai ir nebuvo reikalo „užsirakinti duris“. Jei visur teip risztųsi lietuviai prie Susiv., kaip pas mus, tai ant ateinancio XVIII seimo, Susiv. sąnarių skaitytų iki 5000. Rodosi, kad isz 300 tukstanczių Amerikoje gyve nanczių lietuvių lengvai gali atsirasti, kurie, pamylėję szventą teisybę ir supratę užduotį dabartinio Susiv., panorės risztis į vieną ryszį — Tautiszką Susiv. Susivienijimas po vienerių metų savo amžiaus jau daug padarė visiems lietuviams ant naudos ir dziaugsmo, bet kada jis iszeis isz kukdikio metų, daugs ir subujos iki dideliam vyriszkiui, tada, turėdamas pajiegy, drąsos ir nuo visų guodone ir pritarimą, daug, labai daug darbų galės

atlikti ant tėvynės labo.

Pakol lietuviai nesusirisz į stiprųjį ryszį, patol neturės drąsos nieko svarbaus pradėti, kadan gi paprastai neturėdami vieno didelio susiriszimo, vieni pradeda ką nors veikti, kitiems tas ar isz užvydėjimo, ar teip sav dėl kokios priezasties, rodosi netinkancziu, todėl jie prie pirmųjų neturi noro prisidėti, patys užmano ką nors naujo, tada pirmutiniems vėl nepatinka ir teip besiginczujant laikas bėga, o mes mažu žingsniu, visi pailsę, netoli galim nužengti. Susiriszę į vieną dabartinį Susivienijimą, lengvai visokius naudingus užmanymus galėsime įvykdinti. Susivienijimas Amerikoje beaugdamas, suteikia nemažai vilties ir drąsos ir senoje tėvynėje dirbantiems tėvynės labai intelligentams.

30 Birželio 1902.

Jonas Tareila.

Padėkavonė.

Sziuomi isztariu nuoszirdzią padėkavonę draugsanariams Susivienijimo Liet. Amerikoje už mano vyro, Antano, posmertinę, kurią apturėjau nuo cen. komiteto, skaitliuje \$150,00, kas mą buvo didele paszelpa. Delto velytina, idant Sus.L.A. užaugtų ant didžiausio skaitliaus sąnarių ir suszelpų savo tautiecius.

Linkėdama viso gero Susiv. L. A. ir jo vadovams, lieku su guodone,

Jieva Auksulevyczienė.

Stovis kasos Susiv. L. A.

Kuopos užsimokėjo:

1 Edwardsville, Pa.	1,00
2 Forest City, Pa.	9,50
13 Minersville, Pa.	17,50
15 Pittston, Pa.	2,00
17 Brockton, Mass.	1,00
18 Westville, Ill.	1,00
26 New Britain, Conn.	2,50
27 Newark, N. J.	2,00
23 Shenandoah, Pa.	24,00

32 So. Boston, Mass. Traid.	3,00
40 Pittsburg, Pa.	19,00
44 Rhone, Pa.	6,00
49 Meriden, Conn.	5,50
55 Torrington, Conn.	14,00
19 Toluca, Ill.	6,50
16 Mahanoy Plane, Pa.	5,00
6 Plymouth, Pa.	18,00
8 Delray, Mich.	6,00
39 Gilberton, Pa.	3,00
9 Traverse City, Mich.	8,00
29 Westville, Ill.	9,00
31 Mahanoy City, Pa.	50
28 Seymour, Conn.	1,00

J. Gediminas,

Bridgeton, N. J. 1,00

Buvo \$2,237,06

Viso \$2,403,06

Kasier. T. Pauksztis.

Gaudo kaizeri.

Pragos (Austrijoje), vyriausio Czekijos miesto, officializkam policijos organe „Polizei-Anzeiger“, tarp urėdiszkų apgarsinimų apie gaudymą visokių prasikaltėlių ir pabėgėlių, stovi atspaustas toksai apgarsinimas: „Gaus tamtikrą atlyginimą tas, kuris nurodys, kaip ir kur galima sugauti Vilhelmą II; jis iszstruko isz p. von-Buelow'o beprotnamio Berlyne; neseniai jį matė žmonės mieste Malburge (Marienburg), kur ant jo buvo užpuolęs paroksizmas plepėjimo visokių niekų“.

Lengvai gali buti, kad tas pabėgėlis, iszsprudęs isz sumiszėlių namo, atklys į Ameriką, nes jis labai susidraugavo su amerikieciu Pierpontu J. Morganu. Visų žiniai paduodam, kad Morgan plaukioja ant „Plėsziko“ (Morgano laivas „Corsair“), o Vilhelmas ant „Ryjiko“ (kaizerio laivas „Hohenzollern“ v. „Etnophagus“). Vilhelmas II yra Vokietijos kaizeris ir Prusų karalius, kryziokų įpėdinis, kurs Malburge neseniai kurstė vokiecius naikinti kitas tautas (tarp tų ir lietuvius); prof. Lombroso jau seniai yra pripažinęs Vilhelmą II už „pavojingą beprotį“.

Pierpont J. Morgan — yra ant visos Amerikos plieno, geležies, anglies, geležinkelių, laivų ir t.t. karalius: jis yra vyriausias tru-tų bosas ir visų ekonomiszkų plėszikų perdėtinis ir pravadyrius.

Tiedu verti kits-kito vyriscziai susipažino 3 liepos szių metų; kaizeris pakvietė Morganą ant savo laivo papusrycziuoti; po pietų kaizeris atlankė Morganą ant jo laivo „Plėsziko“ ir juodu snekucziavosi visą valandą. Tai-gi Morgan gali parsivežti kaizerį į Ameriką: mat, karaliaus vieta Washingtone liuosa jau nuo 1776 m.

Kas nori buti gerusziuoszių valstieciu ir dar pelnyti pažadėtą Pragos policijos atlyginimą, tegul gauda kaizerį Vilių II, kuris slogina ir lietuvius Prusuose.

Sviesto valdonai.

Paskutiniuose metuose, pradėjus ypatingai busti ir tvirtėti žmonių supratimui, pakilo su nauju smarkumu senoji giesmė: „visokia valdžia paeina nuo Dievo“ — to gerojo, Iszmintingojo Dievo, kurs už mūsų kaltes atsiunczia mums baustojus — carus, kaizerius, karalius ir....

Visoki slogintojai ir mokin-tojai remiasi ant Kristaus žodžių: „kas ciesoriaus — atiduok ciesoriui, kas Dievo—Dievui“. Szeip žmogui, skaitant szituos Kristaus žodžius, gali iszrodyti, jog isz-tikrųjų Kristus paliko mums už augszcziausią pareigą: lenktis pries visokią valdžią — svietiszką ir dvasiszką, o ypacz pildyti visokius jos prisakymus — dorus ir nedorus.

Vienog, tą Kristaus mislį reikia suprasti visai kiteip. Reik tik atsizvelgti į istoriją. Kristaus mokslas stengėsi įvykdinti draugijos perversmą arba *socijaliszką*, bet visai negeidė *politiszko* perversmo.

Kristus skelbė lygybę, meilę ir teisybę, kurios turi isvieszpatauti tarp *visų žmonių*: jis nedarė skirtumo tarp levito ir samaritėno, tarp rymiecio ir žydo. Įvykus Kristaus mokslui, pacziios savimi sugriūtų karalystės, valdžios, luomos ir isznyktų visos neteisybės tarp tautų ir žmonių. Tą gadynę žydų szalis buvo po Rymo ciesoriaus valdžia; augsztesnėji žydų luoma, isikunyjusi fari-zėjų, saddukėjų ir essejų sektose, pati troszko valdžios ir slapta rengė savo žmones į kovą su rymėnais. Tuo tarpu atsiranda pranaszas, kurs sako: „mylėkitės! mylėkit savo artymą, kaip patį savę; pataisykite savo gyvenimą, bukite broliais savo tarpe, — o tada ateis kitokia karalystė“. Nenorėdamas kelti politiszkos kovos su Rymu ir budamas stacziai prieszingas tai kovai, — Kristus sako: „atiduok ciesoriui — kas jo yra“. Tas didis kankintinis gerai žinojo, kad valžiai patekus į tų trijų sektų, arba vienos isz jų, rankas, žydų žemėje užstotų nepabaigtas prispaudimas. Dėlto jis norėjo užbėgti tam kelią, skelbdamas atlikimą prideryczių ciesoriui. Bet visas Kristaus mokslas stacziai ir atvirai priesztarauja visokiai prievar-tai ir prispaudimui.

Iszsigandus tų mislių, kurias platino tarp žmonių Kristus apie lygybę ir meilę, žydų vyresnybė sudyjo jį, kaipo maisztininką, ir apskundė Rymo valdžiai, kaipo vadinantį savę „žydų Karalium“. Kristų nukryžiuvojo szalia dviejų latrų.

Naudodamiesi tuo Kristaus iszsitarimu, didelė daugybė netikrų pranaszų per nepilnus du tukstancziu metų skelbdavo ir nepaliauja skelbė, buk visokia „valdžia Dievo pastatyta“.

Pirmutinis įkrito į paklydimą apasztalas Povylas, netikrai supratęs savo Mokintojo žodžius. Laiszke į rymėnus

jis jau stacziai sako: „nėra vyresnybės, kurine butų nuo Dievo“. Vienog, ir czia galima daleisti, apasztalą Povylą raszius tokioje dvasioje su vienatiniu siekiu: pastatyti Kristaus pasekėjus isztikimais Rymo valdžios akyse, kuri buvo pradėjus sunkiai persekioti kriksczionis. Pasibaigė tuo, kad cezaro valdžia, kurią apasztalas Povylas garbino, kaipo „Dievo duotąją“, nukito jam galvą už iszpažinimą Kristaus. Neronas turėjo nežinoti, kad jį teip augsztai iszkėlė nukankintas apasztalas.

Pirmus tris szimtmečius nuo Kristui gimus kriksczionystė vis kentėjo persekiojimus, bet kantriai atkeldavo juos, o jos perdėtiniai... glausdavosi priesvietiszkos valdžios. Bet juos atstumdavo: kriksczioniszka dvasiszkiya nebuvo dar vieszpacziams reikalinga.

Pirmutinis suprato naudą nuo kriksczioniszkos dvasiszkiyos Vizantijos ciesorius Konstantinas I, vadinamas „Didziuoju“ (274–337m.): jis įvedė kriksczionystę savo ciesorijoje 324 m., kaipo vieszpataujanczią religiją, bet pats priėmė krikstą tik ant mirties patalo. Isz kitų jo darbų, apart kruvinų karių, žinomi toki: jis priveisė visoje szalyje nesuskaitytą daugybę visokių valdininkų (urėdininkų), idant jie, kaip amaras, laikytų žmones slogoje; jis dėl kerszto nužudė savo paczią Faustą ir sunų Krispą. Tas ciesorius numanė, kad kriksczioniszkoji dvasiszkiya, turėdama didelę įtekmę ant tamsių žmonių (o tada beveik visi buvo tamsus), gali buti gera pagelba sutvirtinimui vieszpaczzių valdžios. Ir jis neapsigavo.

Tamsios tikinczių minios buvo pamestos vidur klystke-lių, o dvasiszkiya pradėjo eiti lenktyn su svietiszka valdžia už pirminystę. Dirbdama iszvien su karaliais ir su didžiunija, ji krovė galybę pervis

sav. Dievobaimingų avelių labas maž terupėjo dvasiszki-jai, ypacz augsztajai, kurios tikriausiu įkunyjimu buvo szventasis Tėvas, Rymo popiezius, Apasztalų įpėdinis. Vienuoliktam szimtmetyj popiezius valdžia buvo jau didžiai iszsiangsztinus; Hildebrand, apėmęs 1073 m. apasztaliszką sostą po vardu Grigalians VII, užsigeidė, kad Germanijos ciesorius Henrikas IV klausytų jo ir pripažintų ant savęs popiezius virszinybę. Szitam pasiprieszinus, popiezius iszkeikė jį, liepdams ž nonėms neklausyti to „Dievo duotojo“ valdono. Vokiszki kunigaikszcziai gąsdino ciesorių atsimesiant nuo jo, jei jis nepasiduos popiežiui. Ir sztai „Daugaus pateptasis“ ciesorius eina pėsczias, aszutiniuos marszki-niuose, į popiezius buveinę Canossa, stovi tę priesz vartus tris kiauras dienas — basas, ant prisnigtos žemės, iki ketvirtos dienos rytą popiezius neliepė jo paszaukti pas savę....

Laimėtas Grigalians VII pergalejimas davė popieziams virszų ant svietiszkių valdonų; tose gadynėse ir ilgai po to svietiszki kunigaikszcziai gyvendavo nesutikimuose, nuolat kariaudavo tarp savęs ir vesdavo szeip visokius vaidus. Popieziams tai buvo paranku ir ant svetimų griuvėsių jie stiprindavo savo galybę. Popieziya apėmė vidurinės Italijos žemės pavadino jas Baznyczios valstijomis ir apsiszaukė jų vieszpaczium — Rymo karalium: Petro žuvininko įpėdinis užsidėjo ant savo galvos dvi karunas: tiarą ką karaliaus vainiką. Idant laikyti drausmėje ir Dievo baimėje ne vien szeip žmones, bet ir kitus valdonus, popieziiai organizuoja tokias korporacijas, kaip jezuvitų ordeną, įveda inkviziciją, Joannitų broliukus paverczia į baisų ir biaurų kryžiuokų zokoną.... Ir popieziyai sekėsi isztisus szimt-

mečius, nes ji niekur neati tikdavo stipresnio prieszgyniavimo, o milijonams tikinčiųjų rodėsi, kad nusipirkti vietelę dangaus karalystėje galima tik Ryme — popiežiaus rumuose, Vatikano bažnyčiose. Delto, visų tikinčiųjų jausmai buvo popiežijos, o ne svietiskosios valdžios pusėje.

Vienog, per didelį pasididžiavimą atveda tankiausiai į nupuolimą: teip atitiko ir su popiežija. Susidavadyjus svietiskoms vieszpatystėms, pavirtus joms į militariskas galybes, — nebuvo reikalo bijotis popiežiaus — Rymo karaliaus; o tusczia jo puikybė tik erzino kitus terionus. Popiežius Pijus VII iszkeikė Napoleoną I, prancuzų ciesorių, 10 birželio 1809 m., už tai, kad ans nepripažino popiežių svietiskų valdonu, o 5 Liepos szventasis Tėvas buvo suimtas, Napoleonui paliepus, kaip paprastas prasikaltėlis...

Prasidėjus 19 amžiui, popiežijos padėjimas ėjo vis blogyn, ir patys popiežiai apsileido. Ypacz Pijus IX, popiežiaus nuo 1846 iki 1878 m., nupuldė popiežijos galybę: jis sukinėjosi į visas puses, kad tik itikti galingesniems valdonams, jis gerinosi net prie turkų sultono, bet tai neiszėjo jam ant gero. Visos vieszpatystės su szalta szirdim žiurėjo, kaip italų tauta atima nuo popiežiaus jo valstijas ir svietiską galybę. Kada po didelių karių 1864—66 m. ir smarkaujant vokiečių karei su prancuzais, istorija pieszė naują Europos žemlapį, popiežius Pijus IX, 1870 m., sėdėdams vidur tamsaus klero, jieszkojo užmirsztuose senovės rasztuose darodymų, jog „popiežius yra neklaidus“.

Ir 18 Liepos 1870 m. apgarsino savę neklaidžiu tas popiežius, kuris yra daugiausiai, rasi, klaidų pridaręs...

Iksziol asz esu kalbėjęs apie katalikiškąją bažnyčią ir

dvasiszkiją. Isz pradžių visas krikščioniszkas tikėjimas vadinosi katalikišku (visuotinu). Bet Rymo popiežių puikybė ir despotiszkai jų darbai padarė teip, jog daugybė svieto atsime-davo nuo Rymo katalikystės.

Jau 1054 m. Konstantinopolio patrijarkas Cerularius su visa savo avinyčia atsimetė nuo Rymo; popiežius ir patrijarkas iszkeikė viens kitą — bet ant to dalykas nepasibai gė: susitvėrė nauja graikiszkakatalikiška bažnyčia, sziaudien labiaus pažįstama po vardu „pravoslaviszkos“ arba „rytinės ortodoksijos“.

Penkiems szimtams metų praslinkus, kada popiežija pradėjo stacziai mainikauti žmonių sąžine, atsimeta nuo Rymo katalikystės daugybė vokiečių, pakurstytų M. Liuterio, Melanchtono ir kitų. Tokiu budu, susitveria nauja „protestantų“ bažnyčia (jos pradžia galima skaityti nuo 1517 m.).

Anglijoje karalius Henry VIII paraszė 1521 m. apgynimą katalikystės priesz Liuterį ir įgijo vardą „apgintojo tikėjimo“. Bet pažinęs popiežiaus darbus, tas pats karalius Henry VIII atsimetė nuo popiežiaus ir apszaukė savę „Vyriausia Anglijos bažnyčios galva“ (Supreme Head of the Church of England).

Ant galo, Pijui IX apszaukus 1870 m. savo neklaidumą, nuo apasztaliszko sosto atsimetė daug vokiečių — katalikų, pavadinusių savę „sen katalikiais“.

Tokiais keliais eidama, Rymo popiežija padarė sviete tikrą miszinį.

Rusijoje caras Petras I pa naikino 1700 m. patrijarko valdžią ir apszaukė pravoslavų cerkvės galva; tokiu budu, Rusijoje suvienytos toje pacioje ypatoje abi galybės: ir svietiszkak (samoderzavniei szij) ir dvasiszkak (blahoczestiviesizj).

Teippat ir Vokietijos kaizeris skaitosi, kaip *summus episcopus* (augszciausias vyskupas) ant 30 milijonų protestantų.

Lygiu budu, Anglijos karalius vadina savę „vyriausia anglikonų bažnyčios galva“ ir „persekiotoju popiežiaus-antikristo“.

Vienog, sziose dienose, visos tos valdžios labai gražiai sutaria tarp savęs: jos pajuto, kad joms vienaip baisus yra žmonių susipratimas, delto viens pas kitą jieszko pagelbos.

Visos tos valdžios gali pasigirti — didele veidmainyste.

Liuteranizmas stacziai sako: *cujus regio — ejus religio*. Ir kaizeris — augszciausias vyskupas — tuo naudojasi: jis spiria lenkų-katalikų kudičius poteriauti vokiszkai, o neklausanczius liepia kankinti ir plakti.

Popiežius už tai pagiria kaizerį: tik pas tavę, girdi, dar rasi „drausmę ir tvarką“.

Szventasis Tėvas pagyrė kaizerį ir už didžiausią liuosybę, duotą katalikams Vokietijoje, kur „kiekviens katalikas liuosai, be jokių kliuczių, gali sav gyventi pagal savo tikėjimą“. Tas pats Szventasis Tėvas, primdamas neseniai priesz tai Australijos ministrus, keliavusius į Angliją, buvo jiems pasakęs tą patį: jog „niekur kitur katalikiška bažnyčia neturi didesnės liuosybės, kaip Anglijoje ir jos kolonijose“. Kur czia teisybė ir kur neteisybė? kur klaidu, o kur neklaidu?

Isz *Karties* straipsnio pereitam numeryje matėme, kas dedasi Rusijoje, Prusijoje ir kitur; matėme, kaip dailiai eina greta persekiojimas katalikystės ir sėbravimas su popiežium.

Privesi nuo savęs dar dvejetą nurodymų. Kaizeris Vilijus neseniai sakė Malburge (Marienburge) kalbą, kurioje liepė vokiečiams naikinti lietuvius ir lenkus. Kipo atsa-

kymą ant tos kalbos, lenkai Galicijoje ir Poznaniuje nutarė szvęsti 15 Liepos dieną, kaip atminimą pergalejimo kryžiuokų po Gruenyaldu 1410 m. Ir ką-gi? Lenkas, kardinolas ir Krokavos vyskupas, kunigaikstis Puzyna uždraudžia szvęsti tą dieną maldomis arba kitokiais apvaikszciojimais... „Szventam“ kaizeriui tas butų nesmagu.

Garsingas doros mokintojas ir szviesiausias protinczius, Levvas Tolstojus, buvo iszkeiktas „Szvenciausiojo“ Rusijos Synodo; jis paraszė ant to iszkeikimo atsakymą, kurį iszvertę iszleido Leipzige vokiszkai. Iszleistoją ir vertėją vokiszkai valdžia apskundė už „įžaidimą Dievo majestoto“; greta to, valdžia iszranda, kad užpuolimas ant pravoslavų tikėjimo yra drauge užpuolimu ir ant „Vokietijos bažnyčios pamatų“.

Pakaks, vienog, to visko sziam sykiui. Užbaigsiu, priminęs Kristaus žodžius: „vargas jums, mokinti ant raszto ir farizėjai, — jus, pasalumo pilni veidmainiai!“

Kas szventą dieną girdime bažnyčiose skambant iszkilmingus 45 psalmės žodžius: „Nusigando giminės ir nusilenkė karalystės; davė savo balsą ir pasijudino žemė.... Sulaužys szaudykles ir sutrupis ginklus, o jų skydas sudegis ugnimi...“

Vienog, isztroszkusi žmonija veltu laukia to, „karalyszių nusilenkimo ir sutrupinimo ginklų“. Pati bažnyčia eina iszvieno su karaliais ir stabdo žmonijos kelius. *Žagaras.*

Grudas.

Levo Tolstojaus.

Piemenukai užtiko sykį dauboje tulą daigtą — didumo, kaip visztos kiauszinis, su vageute per vidui; jis iszrodė, tartum grudas. Nekoksai žmogus, vaziuodamas pro sza-

lį, pamatė tą daigtą, atpirko jį nuo vaikėšų ir, nuvežęs į miestą, pardavė jį carui, kaipo retą radinį.

Caras suszaukė protincezius ir liepė jiems isztirti, kas tai per daigtas: kiauszinis ar grudas. Iszmintinceziai midikavo, suko gudrias savo galvas, bet nesusekė nėjokio atsakymo.

Tas daigtas buvo beguljis ant palangės, kada staigu nutupė tų vizta, bakstelėjo snapu ir pramuszė skylutę. Tada visi iszvydo, jog tai yra grudas, o galvocziai net pripažino, kad tai yra ne kitoks, tik rugio grudas.

Caras labai isz to nusistebejo, ir todėl paliepė savo galvocziams patirti, kur tokis daigtas auga. Galvocziai ėmė knisineti, sklaistineti ir teirautis po knygas — bet jie niekur nieko neatrado. Jie nudulino pas carą ir pasakė:

— „Mes negalime duoti nėjokio atsakymo. Musų knygoje nieko apie tai nestovi paraszta; reikia paklausti muzikų (sodiecių), — gal jie nuo savo pratėvių yra girdėję, kur ir kaip sėdavo tokį grudą“.

Caras prisakė atvesti priesz savo akis seną-seną muziką.

Atbogino carui geltonbarsdį, bedantį žmogutį, kuris vosne-vos atkabarksztavo ant dviejų kujokų.

Caras parodė jam grudą. Bet senis buvo apyspangis: kiek galėjo — žabaliavo, kiek iszmanė — cziupinėjo tą daigtą.

— „Ar tu, tėvai, nega'i man pasakyti, kur szitas grudas yra užaugęs?“ — paklausė caras. „Galbut, tu pats sėdavai tokius grudus? arba, rasi, tav buvo pasitaikę kur-nors tavo amžiuje nusipirkti tokį grudą?“

Senis buvo apykurtis, druzciai neprigirdėdavo ir su dilede sunkybe suprato, ką jam sako. Jis atitarė:

— „Ne, savo lauke asz nesu niekad sėjęs tokio grudo,

niekad neesu rinkęs tokios derlės ir niekad neesu pirkęs tokių grudų. Pasitaikydavo pirkti grudus, bet visada smulkuczius. Reikia paklausti mano tėvo, — jis, galbut, pasakys, kur toks grudas užderėdavo“.

Caras įsakė atvesti to senuko tėvą.

Sujieszkojo tą tėvą ir jis atsznerksztė ant vieno kujoko. Caras pakiszo jam grudą. Senelio akių buta dar asztrių, — jis gerai įžiūrėjo grudą. Caras užklausė:

— „Ar tu, tėvuti, nežinai, kur toks grudas yra subrendęs? Tu, rasi, savo laukuose sėdavai tokį pasėlį? Arba gal tu buvai kur pirkęs tokį grudą?“

Nors senelio ausys ir buvo jau nusilpusios, bet-gi jis iszgirdo daug aiskiaus, negu jo sunus.

— „Ne“, — atsakė jis: — „savo lauke asz tokių grudų niekad neesu sėjęs, nė rinkęs; neteko man nė pirkti jų, nes mano laukuose pinigų nieks nevertodavo, nė nereikalavavo. Visi misdavo savo paczių duona, o reikale dalindavosi artymiejie kaimynai tarp savęs. Taigi asz nė nežinau, kur tas grudas yra užaugęs. Musų grudai budavo daug stambesni ir brandesni už szitą, o tokio, kaip szitas, asz niekad nebuvau matęs. Asz esu girdėjęs savo tėvą pasakojant, kad jo gadynėje grudai geriaus derėdavo, negu mano laukuose, ir turėdavo daugiaus skalsos ir brandos. Paklauskite mano tėvo“.

Caras liepė atvesti to senio tėvą.

Sujieszkojo ir atvedino. Atsvyrino senukas stacziu žingsniu, be jokios pasparties; jo akys žibėjo szviesa, o jo kalba buvo aiski ir skardi. Caras parodė tam prodiedžiui grudą; ans apžvalgė jį isz visų pusių.

— „Seni jau laikai“, — ta-

rė jis: — „kaip asz esu regėjęs tokį senoviszką grudelį“. Jis atkando trupucziuką, pasma guriavo ir isztarė: „Tai tas pats“.

— „Pasakyk man, dieduk“, — pratarė caras: — „kada ir kur augdavo toks grudas. Galbut, tu pats sėdavai savo lauke tokius grudus arba pirkdavai kur?“

Senelis atrėmė:

— „Mano gadynėje visur derėdavo grudai ir tik jais mes visi misdavome“.

— „Asz norėcziau, dieduk, žinoti, ar tu pats sėdavai tokius grudus arba tu tik nuo kitų nusipirkdavai?“ — klausė caras.

Senukas nusiszypsojo.

— „Mano laukuose“, — tarė jis: — „niekas nepažindavo to prakeikto budo, kad pardavineti arba pirkti duoną; niekas nė žinote nežinojo apie nelemtus pinigus ir visiems isztek-davo maisto per sotį“.

— „Kur tu, dieduk, sėdavai tuos grudus ir kur buvo tavo laukas?“ — vėl tardė caras.

— „Kur asz ardavau — tų budavo mano laukas. Visa žemė, kaip ji plati ir ardivi, budavo liuosa; apie pasisavinimą žemės nė vienam žmogui nė galvoje nebuvo toptelėję. Kiekvieno turtu ir savastim vadindavosi vienat *jo darbas*“.

— „Tu turi atsakyti man dar ant dviejų klausimų!“ — szuktelėjo caras. — „Pirma: kaip tai yra, jog seniaus teip brandus budavo grudai, o dabar jie toki menkucziai? Ant-ra: kodėl teip yra, jog tavo anukas kabark-ztuoja ant dviejų kujokų, tavo sunus kivinkszlioja ant vieno kriukio, o tu pats ateini stacziai ir liu-sai pas manę? Tavo akys giedrios, tavo dantys druti ir tavo kalba skaidri. Kodėl, — pasakyk, dieduk, — teip yra?“

— „Teip yra dėlto, jog dabar žmonės gyvena ne isz savo darbo ir nuolat pavydi savo kaimynams. Seniaus ne teip

gyvendavo — gyvendavo, sekdami Kristaus prisakymus. Tada visi turėdavo viską *savo*; todėl niekam nėužsidegdavo akys ant svetimo turto“.

Pajieszkojimai.

Asz Jurgis Gutauckas, pajieszkau Motiejaus Domańcko isz kaimo Mikyczių ir Mārty-no Juralioniū isz kaimo Avi-žienių. Jie pirma buvo Duboi-s'e. Teiksis kas nors paraszti jų adresą, arba jie patys tegul atsiliepia.

George Gutowski,
Rhone, Luz. Co., Pa.

Asz Romualdas Grudzinskas, pajieszkau savo brlių Pranciszkaus ir Juozapo Grudzinskių. Paeina isz Telszių pav. Vienas bus jau 3 metai, antras metai, kaip atvaziavo į Ameriką. Jie patys ar kas isz tautiecių malonės duoti žinią.

Mr. Antoni Rudcen,
Eveleth, Minn.

Lai atsiszaukia į „Vienybės“ Redakciją A. Baltrukonis, gyvenęs kovo menesyje Collinsville, Ill., dėl svarbaus reikalo.

Popieriai dykai!

Turiu popierių su gražiomis kvietkomis ir su gražiais apskaitymais ir su paveikslais. Parsiduoda visai pigiai. Kas prisisų 15 ct. paczto mārķemis, gaus tuziną popierių su konvertais; už dolerį 8 tuzinai. Agentai gerus pinigus daro.

Adresas: K. Misiunas,
P. O. Box 551
Pittsburg, Pa.

Daug pinigų

biznieriui ir szejp žmonės gali už-iplenyti, iszmėtydami cir-kulorius ir parduodami vais-tus. Nereikia nuo darbo su-tukti. Atsiszaukit

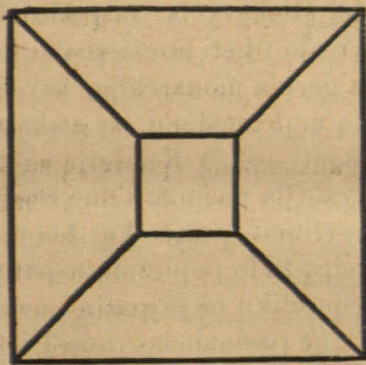
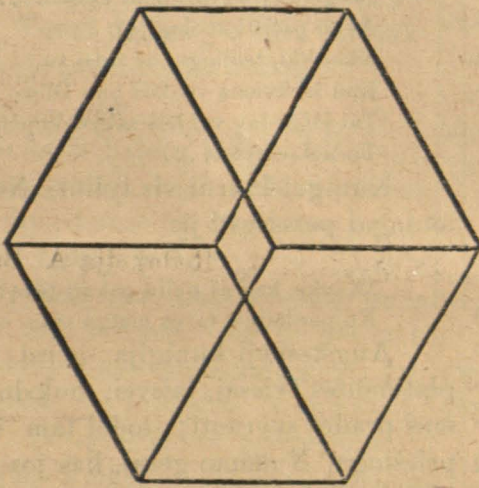
134 East 24 st.

New York.

Psykologija.

(Žiur. 28 num.)

Laisvavalis padidinimas atydos patrupina laiką, reikalingą nuveikimui protiško darbo; išsklaidyta-gi ir pertraukiama atyda tą laiką pailgina. Abi szios atmainos mūsų supratimo aiskume remiasi ant to, kiek pridedame atydos; tą paprasčiausiais patyrimais galima patvirtinti. Atsibundant iš miego, palengva apielinkė darosi aiskesnė yvairiems mūsų pajautimams, ir tuo greičiaus, kuo daugiau pridedame laisvavalės atydos. Laisvavalė atyda nekartą išsklaido moningus pajautimus ir visą tēmyjamo daigto išveisdj.

Prisižiurint czia pabriežtoms figuroms, matysime su braižytą linijų sistemą, kurios mums bežiurint, keleriopai išveisdj, pagal tai, ant katros pusės atkreipiame atydą. Teip, pirmutinę figura išrodo kaipo kiaurvidurė kulbė, atvira iš to szono, į kurį tēmyja-

mės; vėl antroje figuroje matome vidurį kaipo gilumoje ir staiga kaipo pasikėlusį virszum ilgųjų szalinių linijų.

Czia butų galima apszciai privesti yvairių figūrų, tačiau ir todvi aiskiai patvirtina augszcziaus išreiksztą nurodymą.

Paiszytojui paraszius keletą linijų, pasirodo kokis paveikslas. Vaikų laukdami, paszokame ant menkiausio bildėsio, mislydami, kad ateinančių žingsnius girdime. Ir kalboje nekartą žodžiams kitokią prasmę suteikiame. Vis tai remiasi ant atydos, su kuria žiurime, klausome ir samprotaujame.

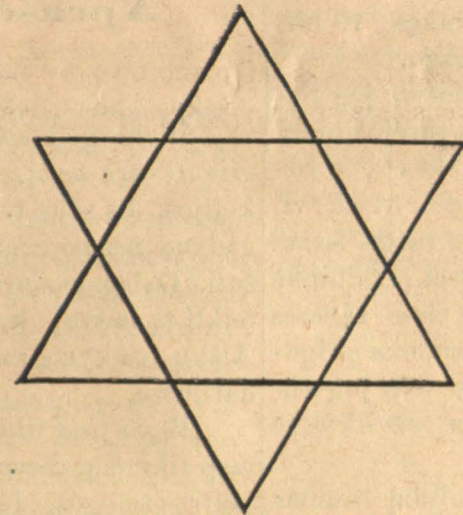
Imkime prisiziureti czia pdetai figurai; joje matysime

ta, ant ko atydą atkreipsime: taigi du sugulusius trikampus, arba szeszius mažus trikampus, susikabinusius rateliu, arba pailgą keturkampį su dviem stacziom linijom, iszkarbuotais galais sudetom, ir dar kitę. Per medžio lapus į dangų žiurint, matysime, jeigu ant to atydą atkreipsime, tarp lapų dangų, kaipo yvairias figuras.

Vėl žiurint į teplionę, dvejopais dažais nudažytą, suvis kitoki išpudį ant mus padarys, pagal tai, ant katros iš tų dažų atkreipiame atydą. Vienu žodziu sakant, žmonės mato tą, ką geidžia, girdi, ką nori; ir teip yra su visais kitais mu-

sų pajautimais ir samprotavimais.

mažas ir suaugęs — tēmyja tą kas užima jį.

Atydos gausybė remiasi ant: 1) apstumo tuomet vartojamos nerviškos energijos; 2) smarkumo padilginimo, budinančio atydą. Apstumas nerviškos energijos remiasi ant sveikatos, maisto, laiko ir kitų priežascių, teip jog kukis veiklus ir sveikas nuorūto turi daugiausiai energijos, nes tada jis atydžiai tēmyja bent kokį blizgantį, szviesų arba gražia spalva nutēpliotą daigtą, rodos neatkreipdams ant jo nė atydą. O silpnas, pavargęs, prastai maitinamas kukis reikalauja padilginimo, idant pabudinti protiszką jo veiklumą. Ilgai atkartojamas padilginimas nubostamums, ir atydą jau ant jo neatkreipiame, kaip tai ant malu no įtaisų užimo ir kitokių panaszių padilginimų. Kiekvienas žinome, kad jeigu motina vienval į savo vaikus garsiai, ruszcziai kalbės, tai vaikai, prie to pripratę, suvis nepaisys szvelnaus, lėto paliepimo: tokis vaikas samprotauja, kad be audros, motinos žodžiai neturi svarbos.

Staigas nuolatinis permainingas išpudžių, kaip tai szuvio, žaibo, pamatymas augsio etc. galingai padilgina mūsų atydą. Kokia naujiena tą patį padarė, nes yra nepaprastu daigtu. Kiekvienas,

Žingeidumas įsikuria mūsų yvairiais budais:

1) Gražios mislys ir užsiėmimai.
2) Sulyginimas klausymo, arba darbo su smagiais arba skaudžiais praeities patyrimais.
3) Geismas patirti prasmę ir priežastį visko.

4) Pritaikymas arba pritikymas daigtų mūsų supratimui.

Kudikis, kuris be atydos klauso tėvų pamokinimą, pastoja guvus, visą atydą atkreipia ant pažadėjimo išleisti į vaiszes, arba vežtis su savim. Vaikas, kurio motina negali pripraszyti atneszti glėbutį malkų, nubėgęs pas kaimynus, su džiaugsmu kaimynams dar ir sukirs ir atnesz su noru keletą glėbių, nes jo mislys yra gražios ir kitam pasigerinti malonu.

Kudikiai, patyrę baimę, kentėjimą ir skausmą, iszgirde apsakymą, kuriame sznekama apie panaszius pajautimus, atjauczia ir net ima aszaroti; jie vienval nori girdėti atkartojant tą apsakymą: taigi jie sulygina savo ir kitų yvairius jausmus.

Dar bus.

Dr. J. T. Želvienė.

Lenkiskas moterų Susivienijimas.

Lenkių Susivienijimo Amerikoje seimas (trečiasis iš eilės) buvo susirinkęs 19 birželio mieste Chicago.

Išz atskaitos matyt, jog Susivienijimo kasa turėjo įplaukimų 2,233 dol. 44 ct., o išz mokesčių 716 dol. 31 ct.; visas Susivienijimo turtas išznesza 1,746 dol. 63 ct. Išdininkė apreiszkė, jog visos sąnarės visada į laiką užsimoka prigu-linezias mokestis, teip jog seimo dienoje nėra užvilko nė vieno cento.

Tarp kitų dalykų seimas nutarė išzleidinėti savo organą „Głos Polek“ (Lenkių Balsas); bus tai kas mėnesinis laikrasztis, kurį siuntinės kiekvienai sąnarei; išzleidimo kasztai bus surinkti nuo sąnarių — po 30 centų ant metų, dviem atvejais: po 15 centų kas pusiau-metis.

Konstituciją nutarta atspaudinti naujai skaitliuje 2000 ekzempliorių.

Į vyriausybę išzrinktos tarp kitų: prezidente Neuman, rasztininke Fabiańska, iz lininke Tomaszewska, vyriausia vaisztvoja dr. Marija Dowiatt.

Seimavimas užbaigtas rezolucijomis.

„Trečiasis Lenkių Susivienijimo Seimas kreipiasi į visas lenkes Amerikoje su karsztu paraginimu, idant jos kuopasziausiam skaitliuje risztų si į tą pirmutinę moterų organizaciją Amerikoje.

Delegaczių susirinkimas priėmė tokias rezolucijas:

Pirma: kvieziame visas seris į bendrų trinsą ant tautiszkos dirvos, prisidedant priemusų Susivienijimo.

Antra: nes mūsų tėvynės labas ir gerovė reikalauja, idant lenkės—moters dalyvautų visuose reikaluose, kurie užgautina mūsų tautą.

Treczia: kaip tautiszkas Lenkų Susivienijimas, sudėtas

Adomas Mickevyczia.

(1798—1855)

Jo gyvenimas, raštai ir darbai.

Aprašė A. J. Daubaras.

(Tąsa.)

III.

Mickevyčia aiškiai parodė, kad reikia sugriauti caro sostą, reikia atsikratyti nuo Maskolijos. Jis sakė teip—pat, kaip mes sakome šią gadynę, nes po maskoliumi budami, galime prazuti. Dabar paziurėkime, kas gi gali mums suteikti tą laisvę, kur mūsų bičiuliai ir broliai? Aiškų atsakymą rasime Mickevyčios raštuose ir darbuose.

Buvo jisai tikintis žmogus. Išaugo jisai tarp tikinčių, dievobaimingų žmonių, pats buvo jautrus žmogus, dalytėjo ir jį nauja srovė atgaivinimo tikėjimo, tik ne to, prietaruose paskendusio, žmones spaudžiančio ir apjuokiančio; nelaimės, jo atkeltos, daug prisidėjo prie pastiprinimo tikėjimo. Jis atlikdavo išpažintį, skaitydavo dvasiškus raštus. Jis vis tikėjosi tėvynei pašelpos iš dangaus. Jis teip tikėjo, bet darė kiteip: rinko pinigus ir duodavo nuo savęs, pats badaudamas, vedė žmones į vienybę, kurstė juos griauti ponų ir karalių valdžią. Ir veltu tikėjosi pagelbos iš dangaus: jis jos nesulaukė ir nebutų sulaukęs.

Tai gal Mickevyčia, kaip toks dievobaimingas žmogus, visą savo viltį atidės ant kunigų?

Ne! Nuo jų nieko nelaukia, dar—gi kovoja prieš juos, kovoja ir raštais ir darbais. Tuo kartu ėmė brudėti italai, paskaidyti į daugybę mažų viešpatysčių. Vienos tokios viešpatystės karaliū buvo popieziūs. Italai užsimanę buvo įtaisyti vieną viešpatystę, numesti nuo sosto popiezių, kuriam, kaipo dvasiškam piemeniui, nereikalingos šios žemės gėrybės, nė valdžia. Popieziūs nenorėjo pasiduoti. Prasidėjo karė, daug kraujo buvo pralietas ir vis per tą dvasišką piemenį, Kristaus įpėdinį, sėjantį, vieton santaikos ir meilės, nesutikimą ir neapykantą. Prieš popiezių kariavo ir Mickevyčios pakurstytas ir surinktas lenkų legijonas (pulkas). Ar gi galima buvo laikyti už tikrus krikščionis tokią dvasiškiją jeigu ji ir vyriausias jos valdytojas—popieziūs padėjo visą savo viltį ant pagelbos Austrijos, Maskolijos ir Prancuzijos ministerių, daugiausiai netikėlių, „kartais bedievių”.¹⁾ Menkas buvo dvasiškijos dievotumas, jeigu šaukėsi į pagelbą prieš italus turkų sul-toną, nekrikščionį, spaudžiantį ir persekiojantį visus krikščionis. — Teip—pat apgynimui šv.

1) „Tribune des peuples” 15. IV. 1849 m. (Dziela, Varšuva, t. IV, pusl. 280.)

bažnyčios ir Dievo kunigija kviečia į talką policiją, žandariją ir mūsų laikuose. Ar gali buti dar didesni bedieviai?

Ir svietiškoji valdžia moka naudotis karštu žmogaus tikėjimu, dailiai išmano apversti sav ant naudos šventus žmogaus jausmus. Ir juo labiaus ji spaudžia žmones, juo daugiau geria kraujo, — tuo tankiaus minavoja Dievo vardą.

„Velinėse” randame tokią vietą. — Senatorius Novosilcev’as, norėdamas daug—ką iškvošti iš kun. Petro, liepia jam prisipažinti vardan ciesaoriaus. Bet tas tyli. Tuomet ima gąsdinti maskolių kančiuku. Bet ir tas neįveikia. Tada pradeda gąsdinti dangiškojo Viešpaties vardu, o ant galo — kartuvėmis.

Štai senatoriaus Novosilcevo žodžiai, kaip jie paduoti „Velinėse” (55 pusl).

Pirma Novosilcev sakė kun. Petru:

„Aš vardan ciesaoriaus liepiu. Minyke, Girdi? Minyke! Ar pažį—ti tu Maskolių knutą?....

Nesulaukęs kun. Petro atsakant, senatorius Novosilcev vėl klausia:

„Jug tu tarnauji Ponui Dievui....

Ar tu pažįsti teologiją?

Klausyki, teolioge: ar žinai tu,

Kad kiekviena valdžia nuo Dievo yr’?

Tai jeigu tay valdžia sakyti liepia,

Tu neturi tylėt....

Kunigui Petru vis tylint, Novosilcev maloningai persergsti jį:

O ar žinai,

Minyke, kad aš galiu pakart tavę?

Nė perdėtinis tavęs niatga’vis.

Augštesnėji kunigija gerai numanė, kad platinantės šviesai, laisvei, mokslui, jos padėjimas pradės svyruoti; todėl tam visam ji yra priešinga. Numano gerai, kas jos priešai ir kas bičiuliai: ji stačiai prašosi pašelpos nuo svietiškos valdžios. Todėl Mickevyčia tarp kito—ko sako: „Tauta neprivalo tikėti augštesnejai kunigijai, kurioji visa gerbia monarchiją, neveisdint į tą, ar tai būtų muhamedonų, ar atskalunų, ar bedievių viešpatystė”.¹⁾ Kunigija aiškina, buk kiekviena valdžia paeinanti nuo Dievo. Bet tas sakoma apvylimui prasėokų žmonių. Elgiasi, vienog, kiteip: žudo popieziūs, nepatinkamus karaliūs, respublikų nė pripažinti nenori, nenori pripažinti už paeinančias nuo Dievo ir tokias valdžias, kurios suteikia žmonėms laisvę. Todėl tai popieziai Grigaliūs XVI ir Pijūs IX iškeikė sukilusius prieš carą lietuvius ir leukus 1831 ir 1863 m.

Iš žmonių tikėjimo naudojasi visoki prispaudėjai, kad apgauti, apsimetus avimis, o štikrųjų, kaip sako Kristus, tai „vilka avies kailyje”. Nuo tokių tai geradėjų persarginėda-

1) Chmielowski, t. II, p. 432.

vo Mickevycia tamsuolius: „Patariame kiek vienam sodi-čiui, tiki-čiam, kad neužtikėtų žmonėms, kurie, nelyginai kaip pirkliai-arklininkai ar kromininkai, šneka per rinkimus apie tikėjimą ir šneka žinomu būdu, kokį vartoja jezuvitai... Patariame taip gi saugotis knygų, brošiūrų ir visokių rašų, kuriuos kunigai pagiria ir kuriuos platina žmonės, tik iš paviršiaus dievobaimingi. Pažįstame tuos raštininkus ir galime pasakyti, kad tik per rinkimus atsiminė, koks puikus įrankis gali būti šitas tikėjimas... Visi jie šneka apie tikėjimą vien dėlto, kad rinkimai klotųsi ir dėlto tik kliudo opų savasties klausymą”.¹⁾

Dabar matėme, kaip Mickevycia žiurėjo į kunigiją, numanė, kam ji tarnauja; todėl, nežiurint į savo dievobaimingumą, nelaukia nuo tų taip vadinamų Dievo tarnų (teisingiaus ponų tarnų) nieko nuvargintai savo tėvynei: jis kovoja prieš ją. Jis atskiria augštesnę kunigiją nuo žemesnės, kurioji dalyvaudavo karėje už laisvę. Dabar viskas virto kiteip: ir šitoji ponams tarnauja. Todėl nė nuo jos nėra ko laukti pagalbos kovoje prieš ponus ir carą.

IV.

Mickevycia buvo bajorų kilimo, bet smulkiųjų. Jis numanė gerai, kas pardavė tėvynę maskoliams, ir mylėdamas ją, norėdamas jai atgyjimo ir laisvės, kovoja prieš bajorus, išjuokia savo raštuose. Gal dar nors truputį būtų galima dovanoti didžponiams, jog jie pardavė tėvynę, nes maskoliai nebuvo žadėję slėgti jos, dar būtų šioks toks išaiškinimas ir numaziūmas jų kaltės. Bet prasidėjus prispaudimui, reikia žiurėti į juos kiteip. Ponai po senovės tarnauja maskolių carui, persekiojimas jiems nerupė, jie nepaiso ant to, nesistebi, „jog visur taip dedas”.¹⁾ Jie gyvena iš svetimo darbo ir praleidžia svetimų surinktus turtus ant pasi linksminimų. Dejuoja ponai, Varšuvoj susirinkę, jog nėra karalaičio, nėra kam įtaisyti pokylių ir puotų. Kad ir maskolius jis, bet vis gi karalių gimimo. Tę, ant tų pokylių, galėtų pasirodyti savo blisgučiais-tviskučiais, galėtų pasvajoti, pakalbėti apie meilę, apie dabą, apie gamtos grožybes. Netekę karalaičio, ponai ir ponios gailisi, kad išvažiavo iš Varšuvos ant galo Novosilcev'as. Gailisi ne Lietuvos, kurią išvažiavęs yra kankinti, bet ilgą jiems pokylių, kuriuois šis įtaisydavo. Viena ponia dejuoja:

Kaip tiktai

Iš Varšuvos išėjo Novosilcev,

Tai nieks nemoka balių sutaisyti.

Nėsyk gražaus, aš nemačiau dar baliaus.

O jis kad sutaisys, tai budavo

Yr kas matyti.

Tuliems vyrams nusijuokus iš to, kita po-

nia atsikerta:

Juokitės, kiek norit,

O reikalinga buvo Varšuvai

Jo ypata.

Ponai turi daugybę pakalikų (lekajų), tarnų, reikalauja naujų, kad jie pavirstų į kokį stiebą, kad klausytų yvairiausių jų paliupimų, neveisdint į tą, koki jie bus. Ponams kitoniskas surėdymas nė nėra žinomas, kaip tik toks: „turi būti ponas ir tarnas”. Tai gi jie patys svajoja apie tokią laimę, kada jie patys taps karalių lekajais, arklininkais, šerikais, o jų pačios kambarinėmis tarnaitėmis. 2) Ir dabar tas pats yra prie karaliaus dvaro: giriasi, tarytum kažinkuo esąs, jeigu caras jį uždėjo arklininku ar kuo kitu, o dukterį ar pačią kambarinę tarnaitę. 3) O toksai tarnas, kurs tykoja, tarytum šuo, kad kas nukristų nuo pono stalo ir skaniai tą graužia, — ar gali būti „liuosybės parama”? O ponai giriasi tuo, jog jie vieni užlaiką tautos laisvę, jog jie vieni apginą tėvynę! 4)

Ponai-didžiūnai turi jiems atsidavusius raštininkus (literatus), kurie užstoja anų reikalus. Tėvynės nelaimės, prispaudimas silpnesnių jų jiems nerupė, nes jie patys slėgia kitus ir eina iš vien su maskoliais. Ant biaurių maskolų valdžios darbų jie sako:

Tegul senuks Niemcevič tuo papuošia

Atminimus; girdėjau, kad jisai

Koyvairiausius raštpalaikius renka. 5)

Toki atsitikimai gadina jautrių ponų ir ponių nervus; jie nemėgsta tokių daigtų. Ir rašėjai, ponams atsidavusieji, taip-pat šneka, nes tarnauja tiems, kas jiems duoną duoda.

Tauta mus' yr prasta sav ir vaiši;

Jie priepuolių baisių, smarkių nemėgsta:

Kad taip bernukų meilę apdainuot,

Pavėsi, kaimenę... 6)

Ar gali ko sulaukti tauta nuo tokių savo ponų? Ar gali jie ką suteikti, apart pančių ir vergijos? O ką-gi veikti su tokiais?

O tai lasdų! Tai latrai!

Vagio, kartuvių jiems reikia! 7)

Jie prazudė mus, jau po keletą sykių apsunkindavo mūsų padėjimą ir taip bus toliaus: nuo ponų nėra ko laukti. Bet yra kita viltis, kuri neišduos, neapvils, — tai liaudis (svietas, žmonės).

Mus tauta tai lygiai,

Kaip ta lava: viršų šalta, kieta,

Sausa, biuri; ugnies-gi vidurinės

Niatsaldys šimtas metų... Spiaukime

Ant tos plutos, į gilumą nuženkim! 8)

Nuo plutos (ponijos) Mickevycia nieko nelaukia.

1) „Velinės”, p. 32. 2) Tępat, p. 38. 3) Stallmeister, Jaegermeister, Kammerfrau ir t.t. ir reiškia tą. 4) „Velinės”, p. 38. 5) Tępat, p. 36. 6) Tępat, p. 37. 7) Tępat, p. 38. 8) Tępat, p. 38.

(Toliaus bus).

isz mūsų brolių, atlieka svarbius darbus tautiszkuose reikaluose, — taip Lenkių Susivienijimas, skaitydamas savo eilėse visas lenkes, gali atlikti ir ateityje atliks tokius pat darbus, tarnaudamas tėvynei szitoj svetimoje žemėje.

Ketvirta: įsakome virszenybei, idant su visu stropumu rupintųsi apie pakėlimą tautiszkos dvasios tarp lenkių ir stengtųsi praplatinti tarp jų apszvietimą.

Teip-gi raginame, idant Susivienijimo virszenybė rupintųsi pastumėti pirmyn reikalą apie pastatymą paminklo Kasziuszkai.

Baigiame seimavusios, o turėdamos t'krą persitikrinimą, jog isz mūsų triuso užderės geri vaisiai, szaukiame: augk-žydėk, Lenkių Susivienijime Amerikoje!

Pasakų ir burtų rinkikams.

Szituomi praveszama, jog medega III, IV, V ir VI-m. „Liet.Pasakų” tomams surinkta ir, rasi, ne užilgo spaudon prirengta taps; todėl visi tie, kurie dar norėtų savo pasakas szituose, ir sekancziuose, tomuose patalpintie, teiksis kuo veikiausia jas žemiaus pasirasziusiam prisiųstie. Prie szitos progos isztariu, vardan „tutiszkos” mūsų literatūros, szirdingą aczių sąnariams pagirtinosios „Žvaigždės”, kurie man pavedė szimtą, isz didesnės dalies, akyvų bei svarbių liet. pasakų, kurios mus supažindys ir su ano kraszto dialektu. —

Iz burtų, senlietuviszkos „žinystės”, yra pas mane apie 1000 surinkta, — jie laukia tik susistemizavimo ir atspaudimo: tai gi ir dėl szitos lietuviszkos „Juodaknygės” medega būtų dar labai reikalinga.

Dr. J. Basanavicius,
a Varna, Bulgarie.

1) „T. d. p.” I. V. 49 (Varš. t. IV, pusl. 291)

Praneszkite!

Slapta pametę manę 17 d birželio pati, išvažiuodama su kitu vyru, Juozu Kuczin-ku, nežinia kur; pasiėmę drauge du vaikus ir vieną mergaitę; vyresnis vaikas 9 metų, sūlu- bas ant tiesėsės kojos, o kitas 5 me- tų; mergaitė 7 metų. Mano mote- rizkė turi 38 metus, vidutinio ūgio, juodbruvė, du dantys apacioj auk- siniai, šneka tik lietuviskai. Iš- vadžiotojas šneka angliskai ir li- tuviskai, kas žodis atkartodamas: „mister“. Paėmė ir mano pinigus, palikę manę blogam padėjime. Kas žino apie juos, teiksis praneszti.

Kar. Elvis,
Wanamie, Pa. Luzerne Co.
Box 105

Siuntejai!

sviesto, sūro, kiausinių ir kitų tavo- rū, bus linksmi išgirsti apie naują freight ėjimą Lackawannos geležinke- lio ant šių metų, specialiskai einan- tis greitai į New Yorką, Newarką ir tt. kurs sutinka patarnavimą dėl sin- tėjū ir gantojū.

Karai su ledais išz East Owego, siekenti tą miestą Syracuse, Utica division to Scranton, Newark ir Pier 41, New York City.

Szitas ėjimas prasidėjo 22 May

ir eina kas utėrnikas ir ketvergas k žoa nedėle, ateinantis į rytinius miestus seredos pėtnyczios rytais.

Specialiskas laikas paskirtas, dėl siuntinėjimo ir kožnas agentas priduos reikalaujentiems visis informacijos.

Kožnas lietuvis raszo laiszkus,

Tai yra ženklyvas pažvelgimas, kuris atspaudžia laiszke antgalvį su savo vardu, pravarde ir tautiskiu ženklu ŽIRGVAIKIU. Tokį gumini rankspaudį mes padarom dėl atspaudimo vardo, pravardės ir žirg- vaikio už 65c., o su atramento pa- duszkute 90c. Teipgi turim gražiū pop'erū su paveikslais, dailioms kvietkoms ir apskaitymais — tuzinas visokiū gatunkū už 25c. Padarom pavincziavonės kortas su kvietkelėms ir su pravarde tuz. už 25c.

Lithuanian Bro's Co.

P. O. Bx 309 Brockton, Mass.

Hon. Samuel W. Pennypacker candi- datas ant Gubernatoriaus.

Samuel W. Pennypacker yra istorikas ir tyrinėtojes se noviszkū daiktū ir vienas išzgeriause stovincziū.

Jis buvo paskirtas in vietą sudžios Mitchell metuose 1889 tuose pacziuose metuose tapo aprinktas ant 10 metų į vietinį courtą Philadelphia, Pa ir antru kartu iszrinktas 1899.

Sudže Pennypacker a'kelevoisz revoliucionieriszkū stėtu.

Jis gimes mieste Phoenixville 1843 ir užaugus tarnavo emi- grantū pulke 1862 metuose.

Jis buvo graduated nuo tiesu departamento universiteto Pennsilvanijos ir pripažytas pirmėdžiu tiesu akademijos 1886 ir per jo pasidarbavimą daugelis naudingū tiesū tapo priimta

Jis pripažytas daktaru tiesū mokslainiu Franklin ir Manball institutus.

Jis buvo ilgus laikus sąnariu istoriskos draugystės Penn- sylvanijos ir jo istoriskai darbi iszsiplatinę kaipo „Penna Dutel“ ir yra su pasigėrėjimu ir džiaugsmu visur pasiplatine kaip istorije keyston state.

Ant gubernatoriaus Samuel W. Pennypacker, isz Phila- delphia, Pa. Ant liutenento gubernatoriaus William M. Brawn isz Lawrence County, Pa. Sekretoriaus vidurinių reikalū Isaac B. Brawn isz Eria Connty, Pa.

Tai yra žmonės, kurie tikisi buti iszrinkti isz republiko- nū pusės.

Iki ateinančių balsavimų pasirupinkite pažyti kad No- vemberio mėnesį zinotumete ko laikytis.

Pasarga!

Sziuo apreiszkiu, jog isz Lawrence, Mass., persikėliau į So. Boston, Mass.

Su guodone V. Kudarauckas,
70 W. 5-th str.
So. Boston, Mass.

Gražus pasiskaitymas!

Yra iszėjus atskiriomis knygutėmis Marijos Radzevy- cziutės apysaka „Žemių dul- kės“ su tos garsingos rasztinin- kės paveikslu. Velyjam savo skaitytojams apsipazinti su ta- ja apysaka, kuri perstato žmo- nių gyvenimą ir tautiską pa- budimą Lietuvoje. Gaunama „Vienybės“ iszleistuvėje už 50 centū. Skaitymo yra 226 pu- slapiai.

Lietuviu prietelis!

Mykolas Boruch,
Minersville, Pa.

Užlaiko mėsinyczią teipgi ir grosersztorį.

Pardnoda lėvakortes ant 5-kiū geriausių linijū ir slunczia pinigū į visas svieto dalis, reikale kriepkitės pas savo prietelį.

Naujausios knygos.

Kas isz ko gyvena? Paraszė Dik- sztein. Szitoje knygelėje aiszkiai parodyta, kokius turtus susiplėzia bagoczi isz darbininkū žmoniū. 10 Jūdoszius. Apysaka parodanti iszdavėjo neramuną saužinės ir algą už iszdavimą savo brolių maskoliams 1863 m. 5c

Speka ir Medega arba principai prigimtinio surėdymo visatos. Pa- raszė L. Buechneris. Lietuviszkai vertė Dr. J. Szliupas. 1.50
Drutai apdaryta. 2.00

Nebepirmas paveikslėlis isz mok- sleiviū gyvenimo. 5
Atminimai už motinos dušią. 5

Velnias spastuos. Dramatiskkas paveikslėlis isz 3 veikmiū. labai tin- kantis teatrui, nes parodo kaip žydas szpukuodamas vogė ir kaip jį paga- vo. 10

Paveikslai isz lietuviū gyvenimo. Paraszė Žemaitė, kaip Petras nelai- mingai gyvena su Marcele apsivedęs, kuri mylėjo Franinką. 10

Kaip apsireiszkia gyvastis žmogaus kune su 35 paveikslais. 15

„Ne gadaj“, arba Baisus Sapnas. Paraszė Ž. 5 ct.

Grabnycziū žvakė. Flamandū tau- tiskka pasaka. Vertė J. B. 10 ct.

Vardan Teisybės. Kalba W. Lieb- kne hto. 10 ct.

Wacław Szujski i Ž. Polska kul- tura na Litwie. 5 ct.

Smertis. Daktaro pasakojimas. Paraszė Szventmikiš. Puslapiū 32.

Daugumas ras toje knygoje, ko ne- sitikejo. Prekė 10 c.

Dvasiszki apdūjojimai arba medi- tacijos. Kas mėgsta dvasiszskus skai- tymus — turės ka pasiskaityt ant ilgo laiko, laksztū 571. Prekė 85 c.

Pasikalbėjimai apie dangū ir žo- mė. Naudingas ir akyvas skaity- mas. Knygutė tinka siūst ir į tėvy- nę per cenzura, į usl 81, prekė 25c

Lietuviszka Gramatika, raszyto- jams ir skaitytojams vadovėlis. 40c.

Lietuviszka Chrestomatija, isz- leista p. E. Volterio. 1.40

Juszkkos žodynas 2,00

Geologija, (su paveikslais) para- szyta A. Geikie 30c.

Iz kur atsirado mūsų naminiai gyvuliai ir auginami augmenys? 20c.

Kaip gyvena augmenys (su pa- veikslais) 35c.

Biologija arba mokslas apie gyvus daigtus (su paveikslais) 40c.

Mūsų dielės (szundaktariai, szun- dvokaciai, svetimtaucziai, ponai, ka- riauna ir kunigai) 10c.

Parsidavimas ir pelnas (kaip vienas lietuvis isz Did. Lietuvos parsidavė vokiecziams, kurie jį paskui iszvarė isz savo szalies) 10c.

Baudziava Lietuvoje 15c.

Darbininkū Balsas 10c.

Szirdis žmogaus 15c.

Du broliai, atsitikimas isz paskuti- nės Turkū su Maskoliais karės 5c.

Valdimierus, apysaka pagal kun. Szmidt'a 25c.

Trumpi šneka apie limpanczias ligas ir kaip nuo jų atsigitinti 10c.

Kas tai yra dirbama žemė, kaip ji atsirado, koki yra jos skyriai ir kaip juos pažinti 15c

Parinktos lietuviszkos dainos pa- gal Ant. Juszkevycziū 10c.

Ukiszkos draugystės įvairiuose krasztuose 10c.

Ukiszkkasis kalendorius ant 1902 metų 15c.

Trumpas Katekizmas 10c.

Gyvenimas szv. Izidoriaus 25c.

Stacijos arba Kslvarija 10c.

Maldelės szv. Ražancziaus 10c.

Atminimas didžio Jubilėjaus arba budas apturėjimo atlaidū 10c.

Į naują dvideszimtą amziū įvedi- mas -5c.

Gramatyka Litewska dėl mokini- no- si lenkam lietuviszkai 75c.

Palangos Juzė paraszė vysk. M. Valančius ketvirtas, pataisytas, isz- leidimas 25c.

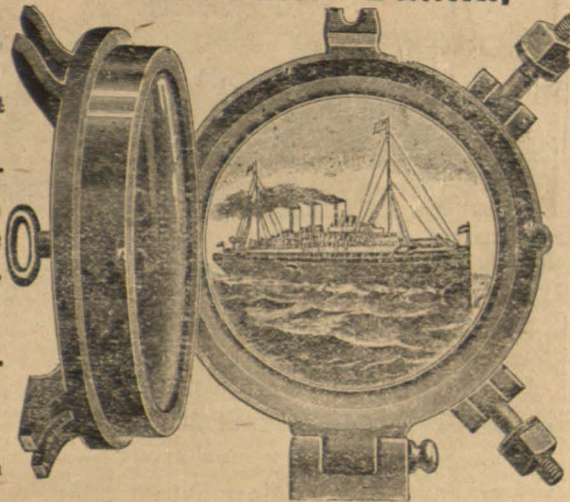
Sloveniszka--Lenkiszka Banka.

PARDUODA LAIVAKORTES

isz Ameriko į Europą
ant geriausių Laivų,
**Hamburg, Rot-
terdam, Bremen,
Antverpo, Havre,
Liverpool, Nea-
pol ir t. t.**

**Parduoda Tikie-
tus visais
gelžkeliais**

į visus miestus visam
sviето.

SIUNCZIA PINIGUS

į visas svieto dalis greitai ir už pigiausią prekę.

**Perka, parduoda ir iszmaino visokius pinigus pagal
dienes kursą.**

Atlieka visokius reikalus senam kraszte.

GALIMA SUSISZNEKĖT LENKISZKAI.

Banka atidara nuo 8 ryto iki 9 vakare. Nedėldieniais nuo 9 iki 12 ryte.
100 1/2 E. Main str. **Hurwitz's,** 50 Public Square,
PLYMOUTH, PA. Wilkes-Bare, Pa.

Star Drug Store.

Dooley and Co.

Mes laikome visokius daiktus kokie yra laikomi pirmos klasės aptiekoje.
Vaistus, chemizkus daiktus, kvepentį muilą, szukas (sponges) ir kitokius
prie prausimo daiktus dideliame pasirinkime. Ypatingai sutaisome visokių
daktarų receptus atsakanciausie.

kampas Main & Eno str.

PLYMOUTH, PA.

M. ROSENBAUM

Geriausie dėl Lietuvių Agentura ant visos

Philadelphios.

Pardūdam LAIVAKORTES ir TIKIETUS GELŽKELIU į visas
dalis svieto, ir ant visokių linijų. Turim susineszimus kiek-
vienoj' dalyje svieto ir siuncziam pinigus greitai ir pigei.

Susisznekam visokiose kalbose. Pinigus priimam ban-
kon ir iszmainom. Visame dūdam prieteliszką rodą.

Mūsų Offisas 609 South Third str. PHILADELPHIA, PA.

HOTELIS

K. Strzeleckio,
276 E. Main str. Plymouth, Pa.

Užlaiko visokios degtinės, vyno,
skanaus aluozio, puikiai kvapia cigarių
Cigarų, ir rikalė suteikia drangišką
rodą. Jeigu nori liuksnai laiką pra-
leisti ir iszgerst skambinant ant forte-
pijano puikias melodijas, tai tik užėik
pas **K. Strzelecki.**

Anyone sending a sketch and description may
freely ascertain our opinion free whether an
invention is probably patentable. Communica-
tions strictly confidential. Handbook on Patents
sent free. Oldest agency for securing patents.
Patents taken through Munn & Co. receive
special notice, without charge, in the

Scientific American.
A handsomely illustrated weekly. Largest cir-
culation of any scientific journal. Terms, \$3 a
year; four months, \$1. Sold by all newsdealers.
MUNN & Co. 361 Broadway, New York
Branch Office, 625 F St., Washington, D. C.

Žmijecznik'as.

Jeigu nori, idant aplaikitumei ver-
tę tavo piningų ir palengvinimą ant:
Romatizmo,
Skausma Galvos,
Skausma strėnu,
Skausmą kaulų,
Skausmą sprando,
Ir Traukulio

Tai nuėikie in sztorą, pas savo tautietį ir pareika
laik ZMIJEC NIKO kuris yra padirbtas aptie-
koje dėdės Groblevskio Plymouth'e, Pa. Paleng-
vins tau koźname karte.

Jeigu sergi ant:

Vidurių, Kepenų, arba Kraujo.

Gerš EGIUTEKRO No 1. prigėlėbės koźname
karte. Duodu paranką iszgydymo drugio, prie-
puolio ir gripo.

JAIGU NORI GAUTIE TIKROS TRAJANKOS

Tai praszykie tosios ką Aptiekorius Groblevskis
sudaró. Yra tai sudirbta isz visokių augalų ir
szaknių isz devynerių dalykų sudėtos isz 27, (kaip
tai sako syk po 27) ant svieto geresnės Trajankos
nesiranda

Aptiekorius Dėdė Groblevskis jau dėl ko-
no žinomas, yra vienas geriausių Aptieko-
rių tarp mūsų tautos ezional Amerikoje. Tei-
po-gi yra dėl koźno žinoma, jog vienas geras ap-
tiekorius žino ir ženkliina dangian kaip 10 dakta-
rų, nežine pagalboj euszignuos žmonijos Dėlto-
gi jeigu kada jus Dievas teiktusi dalipėtė kokia
liga, tai tuojans nusiduoikite ani rodos pas jįj.

Adresas:

ALBERT G. GROBLEWSKI
111 Main st. arba Box 1109
PLYMOUTH, PA.

Patrocinimas appe-
tito priezastis kuno
silpnumo.

Severa's Stomach Bitters

pastiprina balsą, gauna ape-
titą, priduoda kunui energiją
sutaiso nervus; praszalina
malaria, gėlimą kaulų, pra-
szalina neramumą. Padaro
tiesą stiprų ir sveiką kuną,
iszczystije krauję, priduoda
lengvą ir ramų miegą, slob-
nam priduoda stiprumą. Ge-
riausies Bitteris.

Prekė 50c. ir \$1.00

W. F. SEVERA.
MANUFACTURING PHARMACIST.
CEDAR RAPIDS, IOWA.
Severos gydūlės yra gaunamos
pas A. Groblevskį, 111 Main str.
Plymouth, Pa.

SERGANTIEMS

Garantuojame pilna iszgydyma.

Pasekmingiausiai gydau visokias pasleptas
ir pavirszines ligas, kaip antai ligas szirdies,
plaucziu, inkstu, pilvo, galvos skaudėjimus,
silpna atminti, dvasiszka nusilpima, lytiszkas
silpnības, szleivuma, sutinima, veži, blykszle
pas moteris, kraujavima ir tt., nervu ligas, po-
dagra, reumatizma dūsnima, paralyzių ir tt.
Praszalini gumba, gydau gimdyimo ligas, vi-
soklius sutinimus etc. Nerviszkas ligas gydau
su pagalba geriausių elektriszku prataisu.

Lytiszku daliu ligas

iszgydau per keleta dienu, kraujo už-
nuodijimus, odos ligas, semens begima, žaiz-
das gerklėj ir burnoj, nosy, akyse ir ausyse,
netekima vyriškumo, lytziu nusilpėjima ir tt.
gydau kuopasekmingiausiai ir **gvan-
tuojų Pilna iszgydyma. Chro-
nizkos ligos yra mano specia-
lizskūmū.** Gyvsidabrio nevertuju. Nuo-
dugnus iszgzaminavimas ligoio ir jo iszgy-
dymas— tai yra mano priderys.

DR. LANDES

Szpitolinis specialistas.

134 E. 24-ta ul., kamps Lexington ave.,
NEW YORK.

Valandos: nuo 9 ryto iki 8 vakare, Nedelioms
nuo 8 ryto iki 4 po pietu.

Negalinti asabiszkai atsilankyti, gali para-
szyti laiszka; butinai reikalaujame paciento
insitikejimo.

Szneku visokiose kalbose. Turiu praktika
Lebanon Bellevue Post Graduate University
Hospital. Direktorius Mediciniszko Instituto.

Tiktai 25 centai.

Kas prisius 25 c. paczto markemis, ap-
laliks tuzina puikiu popieru gromatomis
raszitie, su puikliom kvietkom, apskaiti-
mais ir pavinczevonom. Už \$1.00 ap-
laliks 5 tuzinus virsz minetu popieriu.

Adresuokit teip:

W. Kudarauckas.

70 W. 5 str. o. Boston, Mass.

ADRESAI

CENTRALISZKŲ VIRSZINKŲ „TĖVYNĖS
MYLĖTOJŲ“ DPAJŲYSTĖS.

Prezidentas — V. Daulszys

1224 S Hancock st. Philadelphia, Pa.

Sekretorius — A. Ilgunas

P. O. Box 758 Cawensburg, Pa.

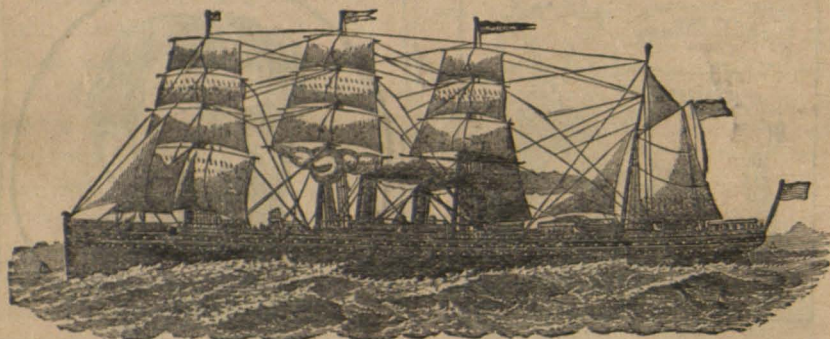
Kasierius — A. Olszevskis

60 Sub-Sta. Chicago, Ill

Knygius — Dr. J. T. Želvienė

1 Church st. Plymouth, Pa.

Gerbtini Tautiečiai!

Turiu už garbę pranešti visiems lietuviams, jog apsiėmiau agentyste ant labai gerų linijų. Taigi parduodu laivakortes ir siunczių pinigus į visas dalis svieto. Užtikrinu jog su, nuo manęs pirktoms laivakortėms pervaziuosit didmarį per 8-9 dienas. Nusiuoczių pinigus į Lietuvą ir į kitus kraštus pasaulės, labai greitai.

Prie to apsaugoju naminius rakandus (furniture) nuo ugnies (fire-insurance). Turiu labai czystą ir puikią užėigą dėl svetelių, užlaikau vyną alų, degtinę ir kitokius gėrymus, kurie žinau patiks dėl lietuvių ir ne prabaszocius nepaniekytų. Su guodone Kazimieras Baltrukonis.

Adrisuokit sziteip: **CHAS V. BOLTH,**
633 North Rivers Side str. WATERBURY, CONN

PERSKAITEŠ ATMINK!

KAZUNO TRAJANKA privalo rastis kiekvienoj lietuviszkoj szejmynoj dėl greito pareikalavimo laike ligos. **KAZUNO TRAJANKA** yra sėdeta dabar popierini um baksikije geltono kolerio ir pirklami nuo sztorbinkų visados reikalaukit Kazuno Trajankos. Jeigu negalit gaut pas savo sztorbinka mano Trajankos, tai prisiusk money order ant 55 ct. o bus prisiusta per paczta į trumpa laika.

Kam sirgti Gumbu, skaudėjimu po krutine
arba panaszios ligos, kada Kazuno Gumbo-Kura netik ka apmalszins liga, bet ir praszalins į trumpa laika. Kasztuoja \$1 00 su prisiuntimu per paczta \$1.25 ir bus greit prisiusta. *Gumbo-Kura* susideda isz dviejų preparatų boiktės vaistų ir tablets *Gumbo-Kura No 1*. tai yra labai geri vaistai moterims po palagu, nes skaudėjima greit apstabdo, su prisiuntimu per paczta kasztuoja tik 75 ct.

Luke's Rheumatic Cure.

Szitas preparatas yra isz bandytas ir daug žmonių yra iszsigydę isz ilgos sirgimo Reumatizmu. Užtikrinu, kad szitas preparatas praszalins Reumatizną vartojant per atsakintį laika, jeigu bus vartojama sykiu su *Expeller Linimentu* praszalins minėtas ligas. Prisiusk Money Order ant 1.50, o bus prisiusta į trumpa laika per paczta. Adrisuok:

L. M. KAZUNAS, aptiekorius.
107 S. Main str. SHENANDOAH, PA.

W. Matuseviczius.

Uzdėjan kranutvę visokių 'avorų kaip ant tai: marzskinių, kalnierių naktaizų, petnesų, visokių skrybėlių, pagal madą overkotų marzskinių ir dar kito cūg daigtų. Teipogi laikau ir kriaucziszka ezapą, si vylu drapanas dailiai ir pigiai. Lietuviai jeigu einat pas zydą, geriaus eikit pas savotautietį 112½ E. Main st. PLYMOUTH, PA.

LIETUVISZKAS KRIAUCZIUS
Kaz. Miliszauskas

256 E. Market str. Wilkes-Barre, Pa.
Siuva puikiausiai visokius siutus pagal naujaisią madą, duoda drūtą ir gerą materiją ir už pigę prekę.
Teipogi senus ant naujų perdirba.
Visi pas savo Tautietį

Griaiucziausiai iszgydo visokias ligas

Dr. J. Szlupas

Telephone 4373. 421 Penn. Ave.
Scranton, Pa.

Lietuviu užėiga.

pas S. Arbaczaucką,

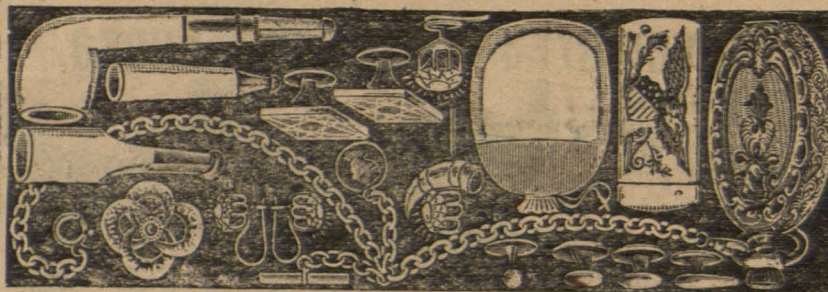
1351 S. 2 str., Philadelphia, Pa.

Geriausia lietuviams užėiga isz viso miesto. Prilaukau visokius gėrymus, kaip tai: Alų, Arielką ir Vyną. Podraugei laikau užkančzius ant stalo per visą dieną. Teipgi parduodu laivakortes ant geriausių laivų ir už pigiausių prekę. Siunczių pinigus į visas svieto dalis Lietuviai, atkeliaė isz kitų miestų, ras pas manę szirdingą priėimimą.

Lietuviu užėiga.

Geriausė užėiga dėl lietuvių isz viso miesto. Prilaukau visokius gėrymus, kaip tai: Alų, Arielką, Likiera, Vyną ir visokius Cigarus pirmos klesos, taipgi siunczių pinigus į visas dalis svieto. Pardėdu laivakortes ant visų linijų. Apart to dūdu kiekvienam prieteliszką rodą.

Nepamirszkite atsilankyti reikale
Petras Lipavyczia,
LUZERNE, LUZ. Co. PA.

DYKAI 14 puikių dovanų! Tokio pigumo dar niekados negirdėta! Ateikit pažūrēt, pažūrėjims nieko nekasztuoja!
Dabar mes paleičziame turgan geriau į laikrodėlių: TIKRA AMERIKISZKA, HK su dvigubais auksuotais Inksztais, ausuke užsakamas ir anstatomas, vyriszkas ir moteriszkas, su TIKRA AMERIKISZKA MASZINERIA, pilnu aku enų, R R gvarantuotas, nikeliniais viduriais, iszdudame raszta GVARANCIJA ANT 20 METU; pagal iszveizdą ir verumą tokį laikrodėlių visados gali lyginti prie 30 VERTES AUŠO LAIKRODELIO. Visiems puikių laikrodėlių mylėtojama mes duosime bėgyje 60 dienų puikius prezentas. 1 vieną marių putų PYPK E su didele galvuke ir gintarinu cibuku vertės \$1 50; 1 grynų marių putų CIGARNICZIA, vertės 75c; 1 nikelinė briezūkams DEŽUTE 25c. 1 dailų auksuotą DICKENS LEVICUGELI su Cameo kabute \$1 50; 1 puikią auksinotą SAGUTE, \$1 00; 1 vieną porą puikių AUSKARIU da'mantais sodintu, \$1 00; 1 puikią SPILKA lezodintą brangmenais 40c; 1 porą auksuotų kolonikų su permuterio virszais 40c; 1 porą rankovėms guzikų, su permuterine apaczia, 25c; 2 kalodertams guzikų, permuterio apaczios, 5c; ir 1 puikią į krutinę sagutą su dailiu akmeniu 7c. Leikrodėlių ir 14 dovanų siunczianc C. O. D. už \$4.98 apmokėdami teipgi ir expreso kasztus; siuntinį galite iszgzaminuoti ant expreso ir jei nepatiktis, sugražinkite mums atgal mūsų kasztus. Kur reziranda Expreso Ofisas, \$1 98 turi but prisinti drauge su orderiu. Jeigu kas prišius pinigus drauge su orderiu, gaus dar extra dovaną į uikų įreikintį REIL: daiktus mes pasiuncziamo tada per pavzta. užregistruve savo kasztais.
Jeigu pirkat ant syk užregistruve savo kasztais laikrodėlius gausit **VIENA LAIKRODELI SU VISOMS DOVANOMS DYKAI.** Paraszyk, ar laikrodėlių ar moteriszka. Jeigu moteriszka, tad vyriszko Dickens leniugėlio mes pasiusime moteriszka 50 colų auksuotą i orgnette leniugėlių. Raszyk ezendien pakol iszpardavimas nelszsi balgēs.
Atlas Jewelry Company, 1 Metropolitan Block, CHICAGO, ILL.

NELAUK KOL LIGA PAGULDYS IN LOVA,

bet praszalink ja tuojuas vartodamas musu stebkingas gyduoles, kuriuos yra sutaisytos per geriausius gydytojus ir isz geriausių ypatybiu. Kam moketie didelius pinigus ir neapturetie jokios naudos, kadangi
PUSDYKIAI GALI VISISZKAI ISZSIGYDYTIE ir paliktie ant visados, sveiku, tvirtu ir linksniu žmogumi. Vartodamas musu gyduoles, atsikratysi ant visados nuo tu skaudėjimu, kurie užėina ir pranyksta laikas nuo laiko, ir nelauja žmogu kankine, ir pastosi kaip ant naujo svieto. Nereiks lauktie mesio nei nedelios, bet isz pirmo sykiu pajausi pagerejima ir sveikata artinsis su greitumu, kurios teip ilgai jieszkojai bet negalejai rastie. Czionai paminesime nekurias isz musu gyduoliu.

AR SKAUDA NUGARA IR KRYŽIU? Tai vartok musu gyduole "DORSO", kuri tikrai sustabdys skaudėjimus ir ant visados juos praszalys. Pamegyk o persitikrinsi. Preke \$1
AR TURI PUSZKUCZIUS ANT VEIDO IR KUNO? Tai vartok musu gyduole "ANTI-PAPULA", kuri juos panaikys ir padarys veida ar kuna, czystu ir lygiu. Preke 50c
AR ESI NUSILPNEJES? Vartok "VIS-DATOR", kuri yra vienatnie gyduole dėl sztvirtinimo kuno ir nusilpnejsiu dailiu. 75c
AR TURI SUNKUMA ANT KRUTINES? Ar sunkiai kvepoji? Tai nelauk, gydykis kol laikas. Musu gyduole "ANHELITUI" tuojuas praszalys sunkuma nuo krutines ir palengvis kvepavima. Daugely jau iszgyde. Preke 50c

NEZIUREK KAIP ILGAI SERGI ir koki liga nebutu, apraszyk gerai savo visa padejima, ir kartu su apraszymu prisiusk \$1.00, o apturesi pakely gyduoliu ant prabos, kurias sutaisyis musu vyriausias daktaras, po apsvarstymui ligos. **RODA DYKAI.** Jeigu noretum susiraszytie su musu vyriausiu daktaru, tai atsiusk už du centu marke, o apturesi jo privatiszka adresa. **ATSISZAUK** arba **RASZYK.** **RODA DUODA DYKAI.**

PEOPLE'S PRIVATE DISPENSARY 362 WABASH AVE CHICAGO, ILL

Vyriausias daktaras randasi nuo 9 iki 10 ryto; nuo 1 iki 2 po piet, nuo 5 iki 6 vakaro. Szabatų vakare nuo 5 iki 8:30. Nedėlioj nuo 11 iki 2. Ant atsakymo indek už du centu marke.

Lietuviszki kriaucziai!

Siuvame steliuotus siutus, czystinam ir prosinam visokias drapanas; užlaikom konogeriausius tavorus visai už pigią prekę; siuntų prekę nuo \$7.50 iki \$25.00, kelinės nuo \$2.25 iki \$9.00. Atėjęs kiekvienas musų tautietis galės atrasti visokio skyriaus materijų naujaisių madų, teip, kaip didziausiam sztore ant Market gatvės.

Prilaukom materijų apie 950 visokių skyrių; mes iszradom tas vietas, kur galima konopigiausiai nupirkti tavorus, teip, kaip ir svetimtaucziai, delto-gi mes galime patarnauti už pigiausių prekę dėl savo tautiečių, kurie pas mus apsilankys, bus isz to kiekvienas užganėdintas. Nepamirszkite szito adr so:

J. Poszka ir J. Gusauckas,
1323 S. 4-th str.
Philadelphia, Pa.

ADRESAI

Susivienyjimo L. A. virsz.

Prez. — M. Valentinavyczia,
1917 N. Main str., Soranton, Pa.

Vice-prez. — J. Tareila,
677 N. Riverside, Waterbury, Conn.

Sekretorius — T. Astramskas,
732 S. Front st. Philadelphia, Pa.

Kasierius — T. Pauksztis,
123 N. Main str., Pittston, Pa.

J. Kazakevyczia,
1150 Wyoming Ave.
Pittston, Pa.

Kasos globėjai { K. Unika,
943 S. 2nd. str.
Philadelphia, Pa.

Uzveisdėtoju knygyno—V. Daukszys,
1224 S. Hancock st. Philadelphia, Pa.

AGENTAS

asekuravojimo NAMŲ ir visokių DAIGTŲ nū ugnies

GEO. GWILLIAM, agentas.
Main str. Plymouth, Pa.